ANUL 1. No. 132

6 pagini 3 lei

Joi 5 August 1937

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTA ȘI DOCTRINA ROMANEASCA

Directori: DRAGOȘ PROTOPOPESCU, TOMA VLADESCU

Redacția și Administrația: BUCUREȘTI, Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcția Administrația 4-85.82; Redacția 4.84.34

ABONAMENTE: Comune urbane: 1 an Lei 700, 6 luni 350, 3 luni 170; Comune rurale: 1 an Lei 500, 6 luni 250, 3 luni 125

BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU
BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

Bucurille și durerile Ardealului

de VALERIU CARDU

Plec în Ardeal. Și ori de câtecori mă duc spre țara aceasta de munte granitic — în faptă, în slovă, în cântec, în vers, în tot ce s'a izvodit sub cer și pe pământ ardelenesc — un sentiment de înaltă emoție îmi inundă sufletul. Drumul spre Ardeal împrospătează imnuri înaripate, scrise cu spadă și condei de foc. Ar trebui să liturghiezi în scris Alecu Russo ori Bălcescu, pentrucă să poți înțelege inima de românism vulturin culbărită în munții Ardealului. Și'n ritmul trenului care taie munții, să rostești, transfigurat, chemând din amintiri chipul de bazalt al lui Horia, versuri de Aron Cotruș...

Horia...

Firul gândurilor se rupe...

«WASS FUR EIN LAND...»

Aud și mă doare. Nu sunt cuvinte de creștet pentru prezentarea Ardealului. Ci tâlcul unei întâmplări neplăcute la început de drum. În gara de Nord, trenurile supraîncărcate par niște gigantice ciorchine de struguri. Lumea a început să urce'n tren prin fereste. N'a mai rămas o palmă de loc. Compartimentele sunt pline până la refuz. Doui turiști germani — o doamnă și un domn — dau să urce. Sunt bruscați și trântiți pe peron.

— «Wass für ein Land»...

Am auzit cuvintele și m'au durut. Cu ele în suflet, am plecat în Ardeal...

PROLOG LA PREZENTAREA ARDEALULUI

În tren, ca orice bun român, citesc *Buna Vestire*. Observ că un camarad din redacție a anunțat prezentarea Ardealului *în cadrul unui mare reportaj*. Surâd fără voie...

Să închizi prezentarea Ardealului între hotarele unui reportaj — fie el cât de mare — este un gând temerar. În acelaș timp, o imposibilitate.

Numai pentru peisajul geografic al Ardealului, — așa, pentru o drumeție prin munți și pentru un colind pe șesuri ardelene, — ți-ar trebui nenumărate reportagii. Dar pentru reportajul sbuciumat al istoriei ardelene... Câte capitole din viața neamului nostru n'au plecat de-aci, dintr'un Albac de imensă vrere țărănească, dintr'o Vidră de vis și de jertfă. Din Bălgrad sau dintr'o creastă unde după vorba din bătrâni, s'a ridicat, uriașă și dârză ca o detunată cu steaguri de mândrie, Sarmisegetuza...

Zări ardelene... Țara Moților, Bălgradul, Țara Bârsei, Țara Oltului, Crișana, Țara descălecătorilor de țară, Maramureșul, Țara Oașului, Țara Hațegului, Năsăudul, cu măreții grănicerești, purtate, legendar, până la Lodz și Arcole...

Sibiul, cu Rășinarii, cu Săliștea, porturilor din poveste și cu vorbă bătută'n minuni românești... Sătmarul lui Lucaciu... Cetatea Devei, Hunedoara toată, cu amintirea Corvinilor... Făgărașul...

Popasuri de vifor și lumină... Blajul. Câmpia Libertății...

Cu umbre mari. Bărnuțiu, Barițiu, Andrei Mureșan... Avram Iancu, Axente Sever, Cipariu, Aron Pumnul, vicarul Suluțiu...

Și cei veniți pentru înfrățire, de peste munți:

Nicolae Bălcescu, Alecu Russo, Vasile Alecsandri, Lupu Balș, Alexandru Ion Cuza și alții.

Câmpenii... Lagărul lui Iancu, rezimat pe șolduri de munți...

Abrudul cu năpraznice isprăvi moțești, cu trădări plătite.

Bradul, Baia de Criș... Zarandul...

Orăștia părintelui Moța cu tot sbuciumul ei de slovă și lumină. Cu povestea închisorilor unguresti.

Orăștia lui Ionel Moța.

Clujul, cu amintirea Memorandum-ului.

Cu 1918. Cu povestea gărzilor naționale. Cu amintirea lui Amos Frâncu, «nebunul» acela sfânt și întârziat în pustiul vremilor contemporane — Aradul — Oradea — Brașovul — Beiușul.

Popasuri ardelene...

Câte popasuri, atâtea capitole de istorie politică și culturală. Câte orașe, atâtea tradiții și strădanii românești prin veacuri.

Și drumurile de luptă însângerată.

Cu Șomcuța alegătorilor lui Vaida Voevod, căzuți sub baioneta jandarmului maghiar.

Belișul, unde Urmanczy, beneficiar al reformei agrare în România Mare, a prins 44 moți și i-a ars... 44 făclii vii, cari luminează, mustrător, cel mai trist capitol al moravurilor politicianiste, 44 făclii cari cer, în ceasul al 12-lea dreptate pentru Moți.

Ardealul *Replicei, al activismului, al luptelor electorale și parlamentare* de eri. Ardealul Sfânt al «pătimirii noastre». Ardealul dela *Vaca* și *Seghedin*. Ardealul lui Gh. Lazăr, al revoluțiilor, al luptelor nepotolite. Ardealul visurilor noastre de totdeauna. Ardealul testamentelor istorice, politice și culturale.

Ardealul...

Ardealul tradițiilor și închegărilor economice de ieri.

Ardealul fundațiilor și al gesturilor mari. Gojdu...

Dar câte n'am cuprins și câte nu pot cuprinde în slova mea de azi...

Și câte îmi părăsesc amintirea.

Vor veni într'o bună zi toate fețele istorice ale Ardealului să stea de vorbă cu noi.

Și toate chipurile de lumină, se vor desprinde din istorie și din morminte, să ne binevestească vremuri mai bune și Ardealul ridicat spre soare nou.

Trenul s'a oprit lin... Gara Clujului, cu ziduri sumbre, mă invită, la un popas, în metropola *Ardealului de azi*.

Statuia lui Matei Corvin Cluj

CLUJUL ȘI SUFLETUL ARDELEAN

Clujul, și-a încetinit ritmul de viață, sub bătaia soarelui torid al lui August. Studenții au plecat de mult în vacanță. Și fără studenți, Clujul este lipsit de animație. E liniște plată pe toate străzile. Singurul sgomot îl fac klaxoanele automobilelor. Aci, în Cluj, a pătruns faimoasa circulară [illegible] absolute. La București, trecerea automobilelor are un aspect de film mut. La Cluj, riști mai puțin să fii călcat, așa, din absolută întâmplare, în cadrul senin al liniștii perfecte...

Clujul este liniștit prin firea lui, nu prin dirijare și nu prin intermediul circularelor polițienești.

De când a fost zidit, menirea lui a fost să fie și să rămână un oraș de atmosferă culturală, liniștit, oraș conservator, refractar acțiunilor civilizatorii și inovațiunilor [illegible] accelerate.

Clujul a rămas, oarecum, în urmă.

Nici tramvaiul n'a pătruns în viața acestui oraș. Magnații de eri, voiau să aibă un oraș lipsit de sgomot, poate...

Da-aci, parfumul special al atmosferei clujene.

Dela primul pas, ai impresia că intri într'un burg medieval.

Și rămâne ceva, în viața de zi și de noapte a metropolei ardelene, un fel de accent studențesc heidelbergian.

Clinicile, ordonate și liniate frumos, ca la cazarmă, însfârșit clădirile universitare și toate celelalte instituții de cultură, dau Clujului un aspect de mare uzină științifică și culturală.

Ceva din aerul unei vaste biblioteci în formă de oraș patriarhal. Aci se concentrează toată frământarea țării de peste munți. La Cluj se strâng în mănunchiu toate arterele vieții ardelene, deși faptul pare oarecum nefiresc pentru călătorul neinițiat. Pentru acel care cunoaște taina culiselor clujene și toate rafturile acestei biblioteci cu străzi tăcute, lucrul este foarte explicabil. Pentrucă, — în perfectă simetrie cu firea ardeleană, — există o altă animație la Cluj. Frământarea dinlăuntru, din adânc, animația nevăzută dar simțită.

Târgul de fete depe Găina, Munții Apuseni

Clujul, în linia întregului Ardeal, refuză jocul de suprafețe, bătaia spectaculoasă a undelor. Aș preciza: Ardealul refuză teatralul în viață, afișajul, spovedania stridentă, robită senzaționalului și ineditului cotidian. Ardealul este închegat din dramatic. Din frământarea interioară. Procesul unei transformări începe și continuă în străfunduri. Sufletul ardelean consumă impresia și entuziasmul de impresie, tăcut, acolo, în chinul subteran, izbucnind numai târziu, mărturisindu-se în avalanșe, în linie de torent, în foc de lavă, în drum fără opriri și fără întoarcere.

Ardeleanul este analitic. Microanalitic, aș putea zice. Fără să se piardă însă în speculații și 'n manii analitice. Fără a deveni static. Analiticul este împletit cu furtuna dinlăuntru de care vorbiam mai sus. In prezentarea manifestă, ardeleanul oferă o *dinamică ordonată, liniară.*

Nu aderă dintru început la fenomene și evenimente. Fără să le refuze însă. Le trece prin filiera sufletului, le sincronizează cu sufletul său și numai după consumarea acestui proces, dacă intră în firea lui, le acceptă. Adeziunea devine definitivă. Pe viață și pe moarte.

Un exemplu caracteristic pentru metrica spirituală a Ardealului este atitudinea acestei provincii față de fenomenul legionar. La început, adeziunea a mers încet. Pentru a continua în avalanșa mărturisirii de azi.

Din clipa în care Ardealul s'a regăsit în Legiune, adeziunea a devenit trainică și totalitară.

De azi înainte legionalizarea Ardealului este numai problemă de timp necesar extinderii teritoriale.

La Cluj, se simte mai bine ca oriunde alurea, tropotul acestei schimbări la față — cum ar zice Emil Cioran — a Ardealului.

HIENA POLITICA ȘI CRIMELE PARTIDELOR

De departe, de-aci, din Cluj, poți privi peste întreaga sahară a politicianismului din Ardeal. Poți sesiza întreaga dramă, regizată de toți trepădușii cluburilor politice.

Generația politicianistă, — ca să nu zic *bătrână* — pe seama căreia au rămas testamentele istoriei ardelene, și-a bilanțat activitatea, deficitar, în două capitole: *uitare* și *distrugere*. Două decenii, în Ardeal, politicianii, au trăit din amintire, au dansat peste gloria altora și au strigat în numele mormintelor pe care ei, bestiile politice, nu le-au cunoscut, nu le-au îngrijit, nu le-au cinstit și le-au profanat. Toți politicianii s'au pomenit legatari testamentari ai ziditorilor de ieri și toți s'au dat cel puțin strănepoți de-ai lui Horia. Generația politicianistă postbelică a dansat tarantela animalității electorale peste pagina de lumină a Ardealului din morminte.

N'a avut nimic *ardelean* în actele ei, n'a activat în *linie ardelenească*. Acțiunile politicianiste poartă pecetea *egoismului desănțuit sălbatic, a buzunarului insațiabil și a ruperii voluntare de linia înaintașilor.*

Generația politicianistă și-a fixat activitatea în orizontala beneficiului și a egoismului, căutând să doboare verticala Ardealului tânăr, crescut cu gândul la Dumnezeu și fixat cu privirile spre istorie.

Toate aceste crime au fost regizate după paravanul demagogiei deșănțate, care stabilea răspunderi la orizonturi false.

Așa s'a născut *regionalismul* exploatat criminal, pe plan electoral. Așa a fost organizată foamea Moților în ură față de Vechiul Regat.

Așa a fost chemat în fața justiți-

(Continuare în pag. II-a)

Casa lui Avram Iancu din Vidra, de Sus, jud. Turda

Bătrânii din Poiana Sibiului

Au rost tânguirile prea multe?

de Prot. I. MOȚA

„Avem o țară ca un rai, — și de noi e vai...!"

Auzi și cetești aceasta zilnic. Și multora, mai ales celor mai tineri, li-se întunecă naintea ochilor, de năcaz, că ce neam nevrednic de norocul pe care l'a plouat D-zeu peste noi, suntem.

Dar omul care merită numele de bărbat, cu atât mai vârtos neamul care ține a fi respectat, va căuta în viață punctele de razim *nădejdii*, nu desperării.

Cei cari cercetând desvoltarea vieții poporului nostru, văd că el nu stă încă pe înălțimi de desăvârșire, ca popoarele mari, englez, german, francez și ne asamănă mereu cu acelea, — să nu uite, că trecutul nostru de grele umilinți, apăsate asupra noastră de mâni de vecini uriași, — uriași cât ca putere, mai mult ca răutate!, — nu e încă așa departe la spatele noastre. Vodă Cuza, cel dintâi Domn al *României*, adevăratul *întâi* Mare Domn al ei, era încă dator, după rânduiala acelei vremi, să meargă la Țarigrad, să se închine «Inaltei Porți» și... să sărute pantoful Sultanului pentru a-i da blagoslovenia de a sta în Tronul Țărilor Unite — așa cum înaintașii săi fuseseră siliți s'o facă. Doar'că mândrul Cuza nu s'a plecat acestei cerinți a «ceremoniei» de recunoaștere, ci s'a prezentat înaintea temutului păgân, ca «Principe» nu ca cerșetor! Și tocmai prin aceasta — a impus aceluia!

Abia dela această dată încoace, nici de 70 de ani, începe și viața noastră de neam *pe jumătate* neatârnător, — și abia după 1878, de 60 ani încoace, viața independentă de stăpâni în casa noastră.

Când căzu peste noi această plinire a vremii, independența, cucerită cu arma pe câmpiile Plevnei, Țara noastră era tot așa plină de daruri în *bogățiile* sale naturale, ca și azi, — dar poporul cel resfirat peste șesurile și munții ei, purta însă prea adânci rănile unei șerbii îndelungate. El, dragul nostru neam, era prea sărac în științele la cari ajunseseră popoarele vecine, cele cu trecut lipsit de vitregiile de cari n'a fost cruțat al nostru neam, și tot așa era lipsit poporul nostru și de bună starea materială, pe care i-o furaseră prin veacuri vecinii lacomi.

Aci, la noi, *totul era de refăcut!*

Vodă Carol, cu sfetnicii săi, începură a lucra la organizarea Statului nou prin independența sa, și la ridicarea poporului lui pe treptele culturii și civilizației peste cari celelalte neamuri săltaseră demult.

De ce vii, dară, dragă, «pesimistule» și tânguitorule, al zilelor noastre să te tot plângi de «înapoierea» in care îl găsești pe Român azi?

E foarte greșit să-l asemeni mereu cu stările dela Englezi, dela Germani, dela Francezi — peste cari n'a trecut niciodată, decum de mii de ori, tăvălugul turcesc! Englezii aveau pe Shakespeare nainte cu aproape 400 de ani, pe când ai noștri Domni și Mitropoliți abia-și știau scrie numele! Ce asemănare poate fi între noi și ei?

Să ne uităm ce eram noi la 1879, când ne mirui D-zeu și vitejia Dorobanțului, pe frunte cu independența, — și unde am ajuns azi, după abia 60 de ani, — și vom constata, *plini de mândrie*, nu de desnădejde, că *în viața nici unui alt popor, — doar în al Japonezilor, — de vei găsi un salt așa de puternic pe treptele progresului întru toate, ca la al nostru neam!*

Că totuși, sunt azi la noi încă multe stări și moravuri, pe cari le-am dori alt-fel, — e drept. Dar să nu uităm, că *firul desvoltării firești și istorice a vieții poporului nostru, s'a rupt*, cam deodată cu căderea lui Mihai la Turda, după care în Țările române veniră voevozi străini sau ajutați de străini și stând sub înrâurirea acelora, — și așa, în viața țării și a poporului multe se schimbară *în rău*... Indeosebi vechile datini și tradiția, se înlocuiră cu altele, importate, pline de lăcomie după îmbogățire prin ori-ce fel de mijloace, moravuri păcătoase cari se lipiră, cu vre-

(Continuare în pagina III)

Cultură, Oameni, Fapte

Cuvânt din slăvi
Ion I. Moţa

Noi nu facem, şi n'am făcut o singură zi în viaţa noastră, politică... Noi avem o religie, noi suntem robii unei credinţe. In focul ei ne consumăm şi, în întregime stăpâniţi de ea, o slujim până la ultima putere. Pentru noi nu există înfrângere şi desarmare, căci forţa, ale cărei unelte vrem noi să fim, e etern invincibilă.

CUIBURI DE LUMINĂ

Literatura ardeleană reprezintă unul din cele mai importante capitole ale literaturii româneşti. Curentul latinist, «Familia» lui Iosif Vulcan, Gheorghe Coşbuc, «Luceafărul» lui Octavian Goga şi al lui Tăslăuanu, St. O. Iosif, Ilarie Chendi, Bogdan-Duică, Ion Agârbiceanu — iată numai câteva mari date ale ei. Dar câţi nu mai sunt! Căci Ardealul e un imens rezervoriu de spiritualitate românească. Şi nu e puţin semnificativ că Gheorghe Lazăr, Asachi şi Aron Pumnul din Ardeal au pornit — în Muntenia, Moldova şi Bucovina.

Lucian Blaga spune în drama «Avram Iancu»: «Căpitan în munţi nu m'a ales nimeni. Căpitan m'am ales acolo cu votul

gorunilor. De mai e [...] n'am avut nevoie. Chiar şi pe al meu l-am cinstit altuia».

Cum sună istoria de adevărat şi în poezie!

Filologii ardeleni

«Perioada mai nouă a literaturii române» — spune d. prof. Sextil Puşcariu în «Die rumaenische Literatur» — «începe cu activitatea filologilor şi a istoricilor Samuil Clain (1745—1806), Gheorghe Şincai (1753—1816) şi Petru Maior (1821), cari recunoscuseră în timpul studiilor lor la Roma origina latină a limbii române». Intr'adevăr, cu aceşti ardeleni începe o dată nouă nu numai în literatura, dar şi în conştiinţa românească.

Tinereţe fără bătrâneţe

Deşi Ardealul ne-a dat atâtea spirite mari în artă, el nu s'a epuizat. Un freamăt nou bate prin toate centrele culturale de peste munţi. La Cluj, sub conducerea unui admirabil profesor — Ion Chinezu — apare «Gând Românesc»; la Turda, «Pagini literare»; la Mediaş, «Lanuri», tinerească publicaţie a lui Axente şi George Popa.

Şi tot în Ardeal au mai apărut şi mai apar: «Ţara Bârsei» (un excelent magazin ştiinţific), «Frize» (Aurel Marin şi regretatul N. Cantuniaru), «Progres şi cultură» (N. Albu), «Vlăstar» şi slova românească», «Abecedar».

Ardealul legionar ne-a făcut multe daruri scumpe.

Oare Ion I. Moţa nu străluceşte asemeni unui arhanghel în sufletele noastre?

«Libertatea», cea mai dragă gazetă a noastră, a noastră, în Ardeal apare, veghiat de înţelepciunea părintelui Ioan I. Moţa.

«Glasul strămoşesc» al lui Ion Iancu aduce întotdeauna mărturia unui Ardeal viu şi transfigurat de jertfe — dela Horia, Cloşca şi Crişan, Iancu — şi până la Ion I. Moţa.

Aron Cotruş a cântat pământul şi slăvile. Şi l-a cântat pe Om. Versuri tari, de granit, suflate cu vânături de vis şi legendă.

Poet al ţăranului, Aron Cotruş e poet al ţărilor româneşti din Ardeal şi de pretutindeni.

«Revista Mea» a d-nei Marta D. Rădulescu a dus o puternică luptă împotriva jidovismului în literatură. Au scris la ea condee ascuţite, minţi luminate. O revistă de splendidă frondă.

Poezia ardeleană *a avut întotdeauna mari înălţimi. Suflă peste ea, par'că, duh de munţi. Răsună goarne de cleştar în versul ei. O trainică îmbinare de pământesc şi sfânt asurată. O superbă sănătate morală se adânceşte în unduioasele ei ritmuri. Poezie creată, nu făcută.*

Zaharia Bârsan cred că a scris unul din cele mai puternice acte din literatura noastră: «Se face ziuă» — un episod din revoluţia lui Horia, Cloşca şi Crişan. Poate sta în sinte alături de «Săptămâna luminată» a lui Săulescu.

«Se face ziuă» ar trebui reeditată. E un model de literatură dramatică.

Epica ardeleană, *cristalizată definitiv în romanele părintelui Ion Agârbiceanu, dă impresia unui reliefat simţ etic. Nu e nicăieri în proza ardeleană acea atât de repugnantă morală falsă, didactică, de suprafaţă. Morala e, în epica transmontană, în însăşi fiinţa artei. Deaceea, niciodată o notă stridentă, nelalocul ei.*

Peisagiu transmontan

Am fost şi eu în Ardeal! L-am cutreerat dela un capăt la altul. Nu ştiu dece, dar am avut întotdeauna senzaţia că am trecut într'un pământ ales. Acolo între Tisa şi munţi, a fost istoria în chiar braţele ţăranilor. Ei au făcut-o. Ţărăneşte, după mintea lor. Doamne, şi ce istorie! Dârzenia decebaliană în chipul fiecărui moţ. Totul, asemenea munţilor Ardealului, ţară de munţi şi ehlei!

Astăzi întreg Ardealul cântă. Româneşte. Căci Ardealul e legionar!

M. S.

CALENDAR
Miercuri 4 August 1937

ORTODOX: Sfinţii 7 Tineri din Efes (+ 343).

CATOLIC: St. Dominic (+ 1221).

SOARELE: răsare 5.6, apune 19.38.

Moare poeta Veronica Micle (1889).

Armata Română ocupă Budapesta (1919).

Cronica literară

Bogdan - Petriceicu - Hajdeu

Scrieri literare, Morale, Politice. Ediţie critică îngrijită şi precedată de un studiu introductiv de Mircea Eliade

Editura Fundaţiilor Regale — vol. I

Ediţiile critice ale clasicilor noştri sunt lucru rar la noi. Şi asta datorită în primul rând autorităţilor noastre culturale, de comun acord cu editurile cari nu vor să «risice» niciodată. Suntem însă pe deplin convinşi că Fundaţiile Regale nu au riscat nimic, ci dimpotrivă au gata deschisă o imensă piaţă. Şi editura Fundaţiilor Regale nu e singura noastră editură mare. Spiritul meschin al celorlalte edituri româneşti le împiedică însă dela ori ce act de generozitate şi utilitate culturală. Afacerile sunt afaceri, a-

BOGDAN PETRICEICU HAJDEU

ceasta e scuza de totdeauna. Astfel cu totul excepţională ne apare activitatea editurii provinciale «Ramuri» care a scos până acum în admirabile condiţiuni tehnice şi cu preţuri de concurenţă distanţată faţă de cărţile străine chiar (al căror tiraj prevede de obiceiu dela o sută de mii de cetitori în sus), o serie de texte mai puţin cunoscute ale clasicilor noştri. Aşa am putut avea proza politică şi literară a lui Eminescu, textele cronicarilor, proza pe nedrept uitată a lui Alecsandri, şi multe altele. Editura nu a dat faliment şi îşi continuă fructuos activitatea.

Condiţiile în cari au apărut scrierile lui Hajdeu, fiind vorba şi de o uzină de infinit mai mari capacităţi, sunt cu totul excepţionale. Atât din punct de vedere tipografic, cât şi prin îngrijirea critică făcută cu mare dragoste de d. Mircea Eliade.

De obiceiu între un autor vechiu şi cel care îi supraveghează reeditarea există oarecari afinităţi. Astfel răposatul Zarifopol a lucrat în ultimii ani ai vieţii sale la o ediţie critică a lui Caragiale arătându-şi prin aceasta nu numai o preferinţă ci chiar o asemănare de structură.

Mircea Eliade, dintr'o sugestie bine cumpănită a d-lui profesor Nae Ionescu şi-a ales pentru studiu şi reeditare pe Hajdeu. Deoarece atât unul cât şi altul sunt doi reprezentanţi ai magnificului efort de cuprindere a sintezei universale în filosofia culturii. Lucru pe care Hajdeu nu l-a făcut până la urmă, iar Mircea Eliade nu a avut încă timpul. In introducerea care deschide întâiul volum al ediţiei, Mircea Eliade îl aşează pe Hajdeu în linia enciclopediştilor români deschisă după domnia sa de către Dimitrie Cantemir, după noi poate încă de mai înainte de pe vremea Spătarului Milescu, prima noastră figură culturală de caracter mondial. Enumerând seria figurilor enciclopedice din cultura noastră cre-dem că autorul introducerii face o greşală amestecându-l pe Mihail Eminescu printre ei. Setea de cunoaştere a lui Eminescu nu era spirit enciclopedic, spirit care se caracterizează în primul rând printr'un neobosit imbold de a parcurge şi asimila cât mai multe cunoştinţe pentru ele însăle, pentru însumarea mai mult decât sintetizarea lor. Studiile lui Eminescu, dezordonate dar nu mai puţin adânci, în domeniul istoriei şi filologiei erau pentru lămurirea unui sens milenar al istoriei şi culturii noastre. Era un scop bine orientat în asta nu enciclopedism. Studiile de filosofie erau pentru lămurirea unor probleme de cunoaştere şi metafizică proprii şi normale unui cap atât de vast şi de luminat. Studiile de economie şi filosofia dreptului îi erau de asemenea foarte necesare lui Eminescu pentru lămurirea unui noian de probleme pe cari le deschidea viaţa tânără a unui stat ca al nostru. Eminescu era în primul rând un gânditor, ceea ce spiritele enciclopedice nu sunt. Hajdeu nu a fost niciodată un gânditor în înţelesul total al cuvântului; spiritismul lui Hajdeu e cu totul altceva şi ca natură şi ca valoare faţă de schopenhauerianismul lui Eminescu.

Făcând diferenţele de grad putem găsi mult mai multe analogii între un Heliade Rădulescu de pildă şi Hajdeu, spirite cu adevărat enciclopedice, amândoi aprigi democraţi naţionalişti.

Cultul libertăţii la Hajdeu, *despre care vorbeşte Mircea Eliade în introducere a fă*cut poate din marele erudit un i[...]t al vremii. Un izolat nu în înţelesul de necunoscut ci de independent. Hajdeu a fost toată viaţa lui singur; abia cu spiritele de s'a mai împrietenit către sfârşitul vieţii. Hajdeu nu a dat naştere vreunui curent, nu s'a încadrat unui curent, aproape nu a avut prieteni. A fost ceea ce se numeşte un TITAN. E cu alte cuvinte chiar ce spune Mircea Eliade în introducere, un uriaş romantic. Chipul romantic al lui Hajdeu se degajă după d. Mircea Eliade din întreaga lui activitate. Temele dramei Răsvan şi Vidra, de cea mai pură esenţă romantică, eroii romanului «Duduia Manuca», pasiunea lui de a trece dincolo de existenţa acestei lumi, sunt piese ale acestui magnific chip romantic al literaturii noastre.

Ediţia de faţă ne prezintă pentru prima oară adunate la un loc toate poeziile lui Hajdeu, un mic roman aproape necunoscut «Duduia Manuca» (în două forme) şi variantele diferitelor pasagii din Răsvan şi Vidra.

Ne vom opri în special asupra romanului «Duduca Manuca», după cum am spus aproape necunoscut şi cu totul aparte în literatura noastră de atunci. Iar scandalul prilejuit de această scriere, datorită căreia Hajdeu a fost scos dela catedra sa şi apoi dat în judecată pe baza unui articol din legea presei, ne aduce în plină actualitate.

Tema romanului e de un moralism săritor în ochi: triumful falselor sentimente, succesul dorurilor false şi al imposturii. Un student, tânăr, întrebuinţează cele mai puţin onorabile mijloace pentru a cuceri pe o tânără care-i era absolut indiferentă. Tema don-juanismului atât de scumpă romanticilor o găsim aici în toată plinătatea ei. Intriga e destul de simplă, cam ca într'o piesă bulevardieră a secolului. Stilul însă, e foarte viol şi cât se poate de îndrăzneţ. E drept, spiritele sunt uneori prea directe: «Bravo! Brutus, drăguţă se făcea prost pentru a putea vârî cuţitul în pieptul lui Cesare; eu m'oi face prost pentru a putea...» p. 101 (pas. 10-15). *Putem spune cu această ocazie că astăzi stăm cu mult mai bine. Picanteriile autorilor noştri «en vogue» sunt cu perdele mai dese. Calemburul era una din florile de stil preferate la Hajdeu. Il întâlnim foarte des, uneori însă nu prea strălucit:*

«Vă duelaţi cu carabina? Fireşte! arma cea mai potrivită, când omul se bate pentru una cara bella» p. 150 — pas 5).

Judecăţi extreme de felul acesteia ne amintesc de felul vicios în care gândea poate nefericitul Rolla, eroul lui Musset: «Scelerateţa cea mai neagră atrage mai de grabă amorul unei femei decât o onestitate mediocră a unui nici-turc nici turlui» (p. 130 — pas 30).

Sunt foarte interesante în acest roman aluziile pe cari Hajdeu le face cu privire la unii din contemporanii săi:

«şi mă studiam cu mulţumire pe mine însumi în toate oglinzile salonului, zicând ca junele d. Maiorescu filosoful dela Banca Moldovei: Lumea este o iluziune» p. 131 (à propos de Schopenhauer n. a.).

Deasemenea, găsim şi un personagiu cu chee, Vladimir (licenţiat din Marocco), care ar putea fi Heliade Rădulescu după limbaj, Maiorescu după fond şi formă: «Voi continua domnule N. N. developementul nececusabilei argumentaţiuni contra perniciosei doctrine a sofiştilor realişti de a insinua în literatură primaminte natura ca principiu de fond şi secundamente spiritul ca principiu de formă» (p. 120 pas 5—10).

In poezie, Hajdeu rămâne acelaşi om de idei de tot felul, sarcastic, niciodată însă inspirat. Uneori însă, ca în traducerile din Ovidiu, versul lui se desfăşoară amplu, către incantaţie.

Hajdeu nu a avut timp să facă literatură. Poate cel mai bine a reuşit în portretul lui Ion Vodă cel Cumplit. Dar literatura era doar o mică faţă a spiritului acelui titan. Asta nu înseamnă însă că literatura nu i-a pricinuit necazuri. A fost scos dela catedră şi dat în judecată pentru un pasagiu din roman, unde autorul povestea cu mult haz substituirea făcută într'o noapte de dragoste de către mama unei tinere exaltate pe care a înlocuit-o, în întunerec, cu succes. Hajdeu şi-a rostit foarte demn apărarea, citând mai întâi pe toţi clasicii, apoi pe o serie de scriitori români contemporani. E drept însă, nici unul nu se putea compara cu el. Pasagiul lui Hajdeu rămânea foarte deochiat. Asta însă nu l-a împiedecat să fie marele Hajdeu.

Munca lui Mircea Eliade a fost ingrată şi migăloasă. S'a achitat de ea cu brio. Vom reveni asupra introducerii când vom scrie despre volumul II în care e concentrată gândirea politică a lui Hajdeu.

Horia Stamatu

Bucuriile şi durerile Ardealului

(Continuare din pag. I-a)

ei istorice Vechiul Regat pentru sărăcia maramureşeanului.

Vinovaţii, singurii vinovaţi, cari n'au drept de apel în faţa sufletului ardelean autentic, au fost şi sunt *politicianii*.

Ei n'au ţară. Şi nu sunt ardeleni. Sunt, pur şi simplu, asociaţi, participarea la beneficii, este egală — cu şleahta politicianistă, depe tot întinsul ţării.

Ardelenismul politicianului din Ardeal, este un simplu sport.

Şi dacă ar fi să utilizez, prin analogie, o expresie a lui Sombart, «Sportul este un surogat de cultură» — de care pomeneşte d. Dragoş

Cioban din jud. Bihor

Protopopescu într'o carte a d-sale, aş spune că atitudinea ardeleană a politicianilor este un surogat de ardelenism.

FRONTIERA FARA GRANICERI

Strigoii Ardealului, — politicianii, — oamenii cari n'au dat până azi un singur ziar în afară de interesele lor, oamenii cari n'au facilitat scoaterea unei mari reviste ardelene, care să centralizeze toate tinerele talente literare, mai mult, oamenii — termenul este impropriu — are au sugrumat, fie prin acte administrative abuzive, fie prin indiferenţă, iniţiativele particulare în această direcţie, nu şi-au oprit aci lanţul crimelor.

Au lăsat descoperită frontiera. Au lăsat graniţa fără grăniceri. I-a interesat numai hotarul interesului politicianist. Se simţiau liberi şi bine în spaţiul geografic, liniat pe măsura partidului. Spaţiul spiritual i-a găsit totdeauna insensibili.

Graniţa a fost străjuită de minoritari. Căsătoriile mixte, ameninţau. Frontiera s'a transformat în centru de contrabandă acoperită. Hotarul a fost fixat drept punct de pedeapsă pentru funcţionarii incorecţi. Şi odată cu această administrare de bunuri, prestigiul nostru s'a năruit sau a căzut în paragină.

La graniţele dinspre duşman şi dinspre aliaţi chiar, un morman de întrebări aşteaptă, încărunţite, răspunsurile.

Generaţia politicianistă — repet: ca să nu zic bătrână — nu le poate da. Ardealul de mâine, va trimite primii grăniceri ai sufletului românesc la frontieră...

RANILE VII ALE ARDEALULUI

Trei mari răni spintecă pieptul Ardealului:

MOŢII: problema moţească. Bilanţul activităţii politicianiste: tuberculoză, mizerie. Experţii, pra expertize, jafuri, călcarea [...] de reformă agrară, tischlerie, procese interminabile, uitări ca bălăriile.

S'a făgăduit: dreptate. Dispensare. Plase sanitare model. Şosele. [...] de muncă. Băişaguri, păduri, [...]

S'au dat: discuţii, minciuni, [...] tiri dela expropiere, — pentru [...] manczy, călăul Moţilor, pentru [...] chler, pentru Grodel şi co. — [...] tot mai multă foame.

S'a reactualizat, pe portativul [...] mai tragicei epopei, doina de [...] Moţului:

Munţii noştri aur poartă,
«Noi cerşim din poartă 'n poartă.

Când a murit protestatar, [...] halucinantă împletire de rugăciuni, paricid, pruncucidere şi omucidere, moţul Pătru Lalicş din Sohodol, politicianii au râs, au zâmbit şi [...] bătut pe burtă.

Să se toarne în pahare! Să [...] muzica!

«Câte flori pe Iza 'n sus
Toate cu mândra le-am pus.

MARAMUREŞUL, — acelaş [...] saj de lacrimă şi de sânge. De[...]cătorii de ţară mătură străzile [...] ghetului. Iufţii îmbuibaţi, [...] bandiştii doldora de bani, trec şi [...] pe înfundate.

Un ţăran nobil, din Săpânţa [...]mureşeană, trece şi întinde mâna:

— Mi-e foame...

Cântecul de voioşie nu se mai [...]. S'au stins toate nădejdile, [...]curile s'au ascuns în geamantanele contrabandiştilor.

Blestemul vremii:

— Mi-e foame... N'am mâncat [...] domnişor...

Politicianii nu văd, nu aud, simt. Petrec.

— Cântă-mi, ţigane, «Câte flori pe Iza 'n sus»...

ŢARA OAŞULUI se pierde în [...] las decor crepuscular. Oamenii [...] piatră, ostaşii Popii Lucaciu, [...] frânţi în truda vremilor. Dacii [...] întârziaţi — tot e element dac, în [...]rea, în portul lor — agonizează. [...] regimul unguresc erau spaima [...] pânirii. Pedeapsă disciplinară [pen]tru faimoşii jandarmi unguri [...] Ţara Oaşului. Pentrucă:

«Nici jăndarm' nu-ţ dă hier,
Tună cuţitu si'n iel».

Azi, oşenii, reduşi de bestia politicianistă la un stadiu [...] de [...]ţă, vecin cu animalitatea, încun[...] în tot ce este patimă în firea [...] aşteaptă o dezlegare. In agonia [...] chisă...

Trei răni vii. Trei răspunderi [u]riaşe. Trei crime strigătoare la [cer].

— Moţilor, oşenilor, fraţi maramureşeni, voi sunteţi talpa ţării.

— Ura, trăiască domnu' parti[d]...

A vorbit un politician.

ZORII DELA ORIZONT

Se înserează. Ceasul din turnul străvechi al catedralei din centrul Clujului, bate de nouă ori. E ceata nouă. Chipul Regelui Matia, [...] necat, sumbru, se transfigurează [...]

Figurile de maghiari trufaşi dură[...] poala statuii, se volatilizează pa[...]

Apare un peisaj de stânci abrupte. Şi sus, între colţuri, călare, [...] mic, învitorat, Avram Iancu.

Alături, Axente Sever, parcă [...]. Orlat, Popa Balint, cu crucea [în] mână.

Umbra lui Horia, căpitanul [...] oaste moţească, pronunţă cu [...] de trăsnet.

Piaţa Unirii devine vie. Se [...] răscolitor, tropot de cai. Vin [...] în iureş, grupuri, grupuri... Pe [stea]gurile lor e scrisă biruinţa unui Ardeal. Un Ardeal nou, crescut [...] vreri oţelite şi ridicat din morminte.

Negura aruncă mantie de [...] peste casele zidite de grofi tr[...] peste amintirea moravurilor politicianiste.

*«Vine Iancu dela munte,
Cu opt mii şi nouă sute...*

Catedrala străveche tronează [...] sajul de plumb nocturn. Intr'un [...] ziu, începe o ploaie torenţială. P[...] truca să spele petele de sânge [...] cari le are pământul ardelean. [...] ginile trec, tot mai rar, [...] parcă, fantomatic...

Cu sunet de veacuri, se aud [...] bătăi.

Şi într'o zi cu soare, ceasul [cate]dralei gotice va bate, prelung, de [...] ori... Şi se va opri mult, mult ca [în] ajunul unui ceas de judecată.

Depe dealul Feleacului, un [...] vesti din tulnic apropierea zorilor.

Cluj, 2 August 1937.

Valeriu Cârdu

Note militare

Invăţăminte din războiul spaniol
de VORNICUL BOLDUR

Din punct de vedere tactic — adică al conducerii trupelor sub focul inamicului — răsboiul spaniol pune dintr'o dată două mari probleme de actualitate, asupra cărora vom insista mai pe larg, dată fiind extrema lor importanţă. Este problema întrebuinţării carelor de luptă şi problema aviaţiei. Comentate în felurite chipuri, ele sunt departe de a fi primit o soluţie care să satisfacă pe toată lumea... Având la îndemână elementele pe cari războiul spaniol ni le oferă din belşug, să încercăm la rându-ne să aducem câteva lămuriri pentru cititorii „Bunei Vestiri".

Ceeace caracterizează războiul acesta, este diversiunea armelor şi mijloacelor de tot felul pe care ambii beligeranţi — cu concursul interesat al marilor puteri — le-au aruncat în luptă. Astfel s'a văzut în deosebi pe frontul Madridului — numeroase tankuri de diferite provenienţe — la început de partea guvernamentalilor, iar mai apoi şi din partea trupelor naţionaliste. De la început aceste unităţi de care au suferit eşecuri serioase, înşelând astfel enormele speranţe pe care guvernamentalii mai ales, le puseseră în ele. Este interesant să amintim ce spunea fostul premier republican comunist Largo Cabalero, într'un ordin de zi adresat trupelor marxiste la sfârşitul lui Octombrie 1936 atunci când pe frontul dela Madrid apăruseră enormele tankuri ruseşti.

— „Tunurile noastre — spunea el — vor deschide focul. Aviaţia noastră va lansa bombe şi va goni pe inamic cu focuri de mitraliere. Tankurile se vor arunca atunci asupra lui şi vor semăna panică..."

In bătălia de la 29 Octombrie 1936 carele ruse intrară în rândurile naţionaliste, însă, neasuştiinute de infanterie, ele trebuiră să se tragă în grabă cu mari pierderi. Artileria anti-tank naţionalistă — de provenienţă germană — a făcut atunci ravagii în rândurile acestor coloşi de oţel. Cele ce este constatat acum după un an de răsboiu, carele de luptă n'au adus vreun rezultat decisiv, nici de o parte, nici de cealaltă. Faptul acesta se datoreşte mai multor cauze pe care le vom arăta îndată... Ultimul răsboiu mondial, a lăsat în ceia ce priveşte întrebuinţarea carelor de luptă, învăţământul consemnat în memoriile marilor comandanţi de pe frontul de Apus şi trecute în regulament, după care tankurile *au efect numai dacă sunt întrebuinţate în massă.* Aşa au fost străpunse frontoarele germane în 1918, după cum arată clar generalul Ludendorff în memoriile sale. Or, ce constatăm în actualul răsboiu civil privitor la întrebuinţarea carelor? Rar sau deloc au fost întrebuinţate unităţi compacte şi atunci, neînsoţite de infanterie, cum arătam mai sus. De cele mai multe ori au fost aruncate în luptă, grupuri răzleţe de care, asupra cărora s'au năpustit toate mijloacele antitank ale inamicului, ajunse la o perfecţiune uluitoare. Sunt însă şi cazuri când unităţi în întregime mecanizate au pornit la asaltul poziţiilor duşmane, reuşind să facă salturi de amplitudini apreciabile, datorită numai faptului că erau numeroase şi însoţite de infanterie. Este cazul ofensivei naţionaliste dela Guadalajara, când diviziile italiene erau precedate cam de un număr de 100 care. Primele rezultate fură destul de frumoase, unităţile italiene reuşind să execute un salt de 50 km. Eşecul ofensivei dela Guadalajara se datoreşte faptului că infanteria italiană lipsită în întregime de arme anti aeriene, fu surprinsă în camioane de aviaţia guvernamentală şi decimată (Paul Reynaud: Le problème militaire français). In ofensiva pentru cucerirea portului Malaga, carele aduseră iarăşi servicii nepreţuite, înlesnind cucerirea portului. Din cele spuse până acum, am putea trage învăţământul că „numai întrebuinţate în massă şi însoţite de infanterie care să profite imediat de acţiunea lor, intervenţia carelor s'ar putea face simţită în mod decisiv"... Aşa cum sunt întrebuinţate astăzi în Spania, ele nu vor putea aduce nici un fel de serviciu real. Acum pentru a rezuma: întrebuinţarea lor izolată şi faptului că n'au fost însoţite în acţiunea lor de infanterie, se datoreşte eşecul carelor în Spania. E prematur deci să tragem concluzia că tankurile nu-şi vor mai avea raţiunea de a fi într'un viitor răsboiu. Aruncate în luptă în masse compacte şi însoţite de infanterie — acolo unde le reclamă necesităţi de ordin strategic şi tactic — ele vor putea aduce rezultate decisive.

*

Problema întrebuinţării carelor, pune dintr'odată şi pe aceia a apărării contra lor, care pe frontările madrilene mai ales, s'a arătat de o eficacitate înspăimântătoare. Artileria antitank germană — tunuri automate de calibre variind între 35 mm. şi 47 mm. — a devenit unul din cei mai serioşi adversari ai carelor. In afară de aceste tunuri de precizie, experienţa răsboiului a mai pus în practică un sistem de apărare foarte simplu, dar care cere numai curaj din partea celui care-l întrebuinţează: aprinderea carului cu benzină. Astfel s'au văzut pe frontul Madridului care uriaşe — mai ales ruseşti — arzând ca nişte imense torţe, arătări stranii pe tristele câmpii spaniole. In afară de acest procedeu, s'au mai săpat gropi având o adâncime de 20—30 cm. şi lăţimea unui car de luptă, în care tankul odată intrat, oferă o minunată ţintă armelor antitank. Un alt procedeu destul de eficace, l-a constituit mănunchiuri de grenade aruncate sub şenile. In apărarea localităţilor contra tankurilor, s'a procedat în felul următor: — la încrucişările de străzi, sau la colţuri

(Continuare în pag. IV-a)

VIAŢA POLITICĂ

Doi ani dela restauraţia monarhică în Grecia

Fazele revoluţiei din Martie 1935. Eşecul mişcării venizeliste. Regenţa lui Condilis. Restauraţia

Se împlinesc doi ani de când «Foreign Office» izbutea cu sprijinul partidelor de dreapta, să restaureze monarhia în Grecia, peste împotrivirea [illegible] mişcării venizeliste. [illegible]

In acest timp coaliţia republicană pregăteşte planul de atac. Armatele din Thesalia şi Tracia trebuiau să coboare convergent către Athena, în timp ce flota urma să cucerească întreg arhipelagul. Un regiment athenian e câştigat de partea revoluţionarilor. La 3 Ianuarie 1935 bătrânul Venizelos [illegible] — O încercare de a se restaura monarhia ar fi o copilărie, pe care am avea putinţa de [illegible] să o reprimăm.

Fostul preşedinte de consiliu era mai mult decât sigur de victoria coaliţiei republicane, dar şi mai sigur de succes era Condilis care era continuu în curent cu toate mişcările revoluţionarilor.

Revoluţia din Martie 1935 nu mai era deci o surpriză pentru nimeni. Papanastasiu este arestat după trei zile pe când se pregătea să meargă către Salonic unul din cele trei centre de rezistenţă revoluţionară, în timp ce Venezelos după o eroică rezistenţă la Canea este silit să se refugieze în Dodecanez.

«Părintele republicei elene este pentru a doua oară în shurlumata-i viaţă, condamnat la moarte în contumacie.

Revoluţia este înăbuşită într'o lună jumătate; tribunalele militare închee ultimul capitol al mişcării venizeliste.

Pentru formaţiile venizeliste, ... progresişti şi agrarienii conduse de Cafandaris şi Papanastasiu, partidul popular rămâne cu toată recunoaşterea oficială publicei elene de către Panaghias Tsaldaris, aceaşi grupare ... a lui Gunaris, cel care a [illegible] cu capul eşecul campaniei din Asia Mică.

SEMNIFICAŢIA GUVERNULUI TSALDARIS

Venirea partidului popular la cârma guvernului după o lungă opoziţie de 11 ani, reprezenta ca şi în concepţiunea lui «Foreign Office» în politica internă a Eladei.

Intr'adevăr nu mai târziu de 12 luni, adică în Aprilie 1934 «Foreign Office» lansează primul balon de încercare al restauraţiei, sondând terenul pentru aducerea pe tronul Greciei a unuia dintre fiii regelui George V.

Ideea această primă încercare a întâlnit opoziţie şi imposibilitate, fapt care îl determină pe Papanastasiu să îmi declare în Iunie 1934, că monarhia în Grecia este o piesă de muzeu, a lui Venizelos ... vigilentul octogenar Eleftherios Venizelos aflat în vreme pe Coasta de Azur.

Sfârşitul lunei August, Venizelos ... pe neaşteptate la Athena ... convoacă pe toţi fruntaşii ... Asigurările primite din partea lui Papanastasiu, că o încercare de a se restaura monarhia ar ridica împotriva coaliţiei Tsaldaris-Condilis — Metaxas, o parte din partidul popular, ... chiar majoritatea radicalilor naţionali, vechile gărzi ale regimului republican, nu au putut să convingă pe fostul preşedinte de consiliu, care avea în Grecia ca informaţiuni precise că o lovitură de stat nu va întârzia să schimbe forma guvernământului.

Guvernul Panaghias Tsaldaris, reprezenta deci pentru întreaga opoziţie, duşmanul No. 1 al republicii, aflată totuşi sub oblăduirea sa.

REVOLUŢIA

Decembrie 1934 se hotărăşte data izbucnirii a revoluţiei la ... se raliază trei corpuri de armată şi întreaga marină. Eleftherios Venizelos se ... în Athena, unde are o ultimă întrevedere cu Papanastasiu câteva zile înaintea sărbătorilor.

... este însă trădat lui Condilis, care nu îndrăzneşte totuşi ... nici o măsură represivă, mulţumindu-se numai să procedeze la ... schimbare în marile comandamente.

Momentul încă este pierdut de ... Venizelos. Bătrânul liberal ... amânarea mişcării revoluţionare peste câteva luni ... a avea certitudinea izbânzii.

... Condilis se prepară supraveghind ... adversarilor. Comandamentul de armată din Athena ... prin generalul Panaghias devotat lui Condilis.

PLEBISCITUL

Avansat general de divizie în urma victoriei repurtate în contra armatelor rebele, Condilis devine totdeodată şi vicepreşedintele consiliului de miniştri.

Din acest moment Panaghias devine umbra generalului victorios. Condilis începe tratativele direct cu «Foreign Office» cerând reinstaurarea pe tronul Greciei a fostului monarh, regele George.

In două declaraţii făcute presei străine la 27 şi 29 Iunie, prima a generalul «Avala» şi a doua mie, generalul Condilis, arăta neamului hotărârea de a readuce pe tron pe regele Georges II.

Parlamentul ales în 1935 nu s'a dizolvat. Noua Cameră chemată să se pronunţe asupra formei de guvernământ se întrunea la 10 Iunie. Tsaldaris şovăie, căruia i se pune drept dată problema restauraţiei. Condilis îi dă un ultimatum, în faţa căruia şeful guvernului ... să se supună, demisionând.

Cu două săptămâni înainte de plebiscit, generalul Condilis devine deci şeful guvernului. La 15 Iulie rezultatul votului poporului elen este adus la cunoştinţa parlamentului, proclamă ca regent până la revenirea pe tron a fostului monarh, pe generalul Condilis.

RESTAURAŢIA

Se împlinesc doi ani de când, prin 21 de lovituri de tun, vasele străbune în baia portului Falero, salutau revenirea pe pământul elen a regelui George II.

Dela Florenţa sosea în acelaşi timp scrisoarea de închinare a fostului rebel către monarhul pe care-l izgonise cu zece ani în urmă.

Kafandaris şi Papanastasiu aduc şi ei salutul Suveranului.

Un singur om era a doua zi nemulţumit: fostul regent Condilis, care demisionând nu a mai fost reînsărcinat cu formarea cabinetului.

Dar moartea potoleşte orice frământări şi patimi.

In cursul unui singur an, moartea adună la un loc pe foştii adversari. Bătrânul Venizelos se stinge la Florenţa în timp ce la Athena trec către cele veşnice: Condilis, Papanastasiu şi Demertzis.

Se împlinesc doi ani de când în Grecia e linişte, o linişte ce i-o dorim să fie cât mai lungă.

I. Stoenescu

ŞTIRI POLITICE

Astăzi, împlinindu-se optsprezece ani dela intrarea trupelor române în Budapesta, s'a oficiat un Te-deum la biserica Mihai Vodă din Capitală.

După te-deum a avut loc o pioasă ceremonie la Mormântul Eroului Necunoscut.

D. Octavian Goga, preşedintele partidului naţional-creştin, se află la Berna, unde va rămâne două săptămâni.

D. Goga, nu va fi, deci, în ţară, înainte de 20 August.

Ministerul de interne a trimes prefecturilor de judeţ o circulară prin care dispune să nu se mai permită deplasarea notarilor din Capitală.

In viitor, notarii vor petiţiona, numai pe cale ierarhică.

Luni 9 August se va face constituirea primului consiliu comunal românesc ales în fruntea municipiului Braşov.

D. Valer Popp, ministrul de industrie şi comerţ a primit eri delegaţia olandeză venită să trateze noul acord de plăţi româno-olandez.

Apoi delegaţia şi-a început lucrările la ministerul de industrie şi comerţ.

Ministerul educaţiei naţionale publică vacantă catedra de teologie practică (liturgică şi pastorală) dela facultatea de teologie din Cernăuţi.

D. Gh. Tătărăscu a semnat eri deciziile pentru efectuarea alegerilor comunale în localităţile climaterice Borianca (Ismail) 14 Septembrie; Nehoiaşu (Buzău) 26 Septembrie; Vâlcele (Trei Scaune) 24 Octombrie.

Miercuri 4 August va începe sinodul Bisericii Ortodoxe Române din Satu-Mare.

Procesul unor fruntaşi legionari
membri ai partidului „Totul pentru Ţară" din jud. Cahul

In faţa tribunalului Cahul a venit spre judecare procesul avocaţilor legionari, Mile Lefter şi Simion Lefter, — primul inspector al regiunei a 8-a, a partidului «Totul pentru Ţară» — iar secundul şeful organizaţiei jud. Cahul.

Învinuirea şi faptele ce se pun în sarcina lor, ar fi că, răspândind ziare, publicaţiuni, cu caracter naţionalist, precum şi tabloul «Muncitorul Legionar» cu fotografia colantă a lui Moţa şi Marin, păstrează prin acest mijloc legături cu organizaţiile «Legiunea Arh. Mihail» şi «Garda de Fier» organizaţii politice dizolvate.

In ziua de 4 Martie a. c. în urma ordinului parchetului de Cahul, — organele poliţieneşti au procedat la o percheziţie domiciliară la avocaţii de mai sus — ridicând diverse numere nevândute din publicaţiunile periodice ale ziarelor: «CUVANTUL ARGEŞULUI», «CUVANTUL NOU», «GLASUL STRAMOŞESC», «PENTRU LEGIONARI», «MUNCITORUL LEGIONAR», şi un tablou cu fotografiile eroilor Moţa şi Marin, — publicaţiuni, ziare şi fotografii ce se vând şi se găsesc expuse la vitrinele tuturor depozitelor de ziare creştine din ţară.

Din ordinul d-lui procuror Radovici, legionarii au fost încheiaţi sub stare de arest, la poliţie şi parchet, 24 ore, după care au fost trimişi la cabinetul de instrucţie cu concluzii de arestare.

Instrucţia examinând actele n'a lansat mandat de arestare, aşa cum ceruse d. procuror Radovici.

Parchetul face opoziţie la ordonanţa de eşi de lăsare în libertate, iar opoziţia a fost respinsă.

Domnul Procuror Radovici Eugen, — cum aşa se chiamă şeful parchetului dela Cahul — face apel la Camera de acuzare dela Curtea de Apel din Galaţi.

Apelul parchetului de Cahul a avut aceeaşi soartă. Camera a dispus ca să fie mai multă dreptate — când e vorba de arestarea cuiva.

Acţiunea legionarilor de a fi ţinut o consfătuire — încuviinţată de parchet şi poliţie şi pentru că au răspândit publicaţiunile arătate — o încadrează în legea pentru apărarea ordinei în stat şi legea Mârzescu-Mironescu.

Faptele: Parchetul prin d. procuror Radovici, în rechizitor, spune că adunarea a fost clandestină, — repetăm a fost autorizată de d. substitut de procuror şi de poliţie — deşi nu se cerea nici o încuviinţare.

Publicaţiunile — nici una nu aparţinea legionarilor daţi în judecată — spune parchetul, aveau gardul de fier camuflat sub forma unei troiţe, sau cum e pe fotografia Moţa şi Marin unde se susţine că are în mod discret imprimat în chenar semnul camuflat al Gărzii de Fier, iar deasupra portretelor, icoana Sfântului Arhanghel Mihail şi în concluzie se zice că este dovada evidentă că se păstrează legătura cu organizaţiile dizolvate.

De remarcat, că în faţa tribunalului, ca instanţă de confirmare, s'a depus de avocaţii apărării, diverse publicaţiuni şi numere din «Porunca Vremii» — cu semnul gardul de fier, de care parchetul nu s'a sesizat.

Procesul a venit spre judecare în faţa Tribunalului şi la cererea apărării s'au admis probe, dându-se termen pentru judecarea fondului la 18 Septembrie.

In vederea alegerilor
partidul naţional-creştin face intense pregătiri
Convocarea şefilor de organizaţii

Dat fiind precipitarea evenimentelor politice şi apropiata demisie a guvernului, căreia normal îi va urma convocarea corpului electoral, partidul naţional-creştin a luat o serie de importante măsuri.

D-nii Stan Ghiţescu şi Gh. Cuza, secretari generali ai partidului, inspectează actualmente organizaţiile judeţene.

Au fost trimise deasemeni tuturor preşedinţilor de organizaţii, o serie de circulări confidenţiale, în care li se recomandă un permanent contact cu secţiile şi circumscripţiile de sub ordine.

Indată după sosirea d-lui Octavian Goga în ţară, va avea loc la Cluceşa, o consfătuire a tuturor preşedinţilor de organizaţii.

După aceasta d-sa va veni în Capitală, unde se va ţine comitetul executiv al partidului.

Partidul naţional-creştin va lansa un nou manifest către ţară, în care se va arăta cum s'au făcut alegerile comunale şi judeţene şi de ce nu au fost fixate în judeţele în care partidul are cele mai puternice organizaţii.

Suveranul în Jugoslavia

BELGRAD 3 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României a plecat astăseară la ora 17 şi 30, dela Kranje la Milocer, pe litoralul iugoslav, unde va fi oaspetele Reginei mame Maria a Iugoslaviei.

In gara Kranje, Suveranul a fost salutat de prinţul Regent Paul al Iugoslaviei.

Au rost tânguirile prea multe?

(Continuare din pag. 1-a)

nea, şi de mulţi români, — şi se transmiseră din generaţie în generaţie, — încât le resimţim şi azi!

Când reveni Domnia naţională, prin Vodă Cuza, care avea să prindă firul bunului trecut şi să-l înceapă de firul nou prins de dânsul, — nu-i dădurăm răgaz s'o facă, ci îl înlăturarăm, pentru raţiuni de linişte în jurul Tronului.

Aduserăm Domn pe Carol I, care văzu îndată ce muncă uriaşă îl aşteaptă pentru a ridica această Ţară la stări vrednice de ea şi de neamul harnic din ea. Negăsind însă destui oameni pregătiţi pentru marea lucrare de refacere, noul Domn aduse, pe lângă sfetnicii din Ţară, mulţi ajutători la muncă, din afară, germani, francezi, belgieni. Toţi conlucrară la refacerea şi modelarea vieţii de tot felul în noua Ţară, — dar, deşi buni erau aceia la multe de toate, la un lucru nu se pricepeau: *la înnodarea firului istoric rupt pe vremuri, împreunându-l de nou fir al vieţii poporului renăscut, în duhul bun străbun!* Ne refăcurăm, dar în prea multe privinţe, *după model străin, franţuzesc, nemţesc, englezesc, şi prea puţin românesc.*

Intre altele: străina legătură dintre Stat şi Biserică, înfăptuită încă a se face, — ba par'că, franţuzindu-ne, vrem s'o îndreptăm şi mai tare! In vremile vechi, străbune, nu se lua o hotărîre mai mare, fără a fi chemaţi la Sfat şi Capii Bisericii, măcar Mitropoliţii ei.

Numai apoi se pleca la războaie sau la lucruri mari. Noi intrarăm în războiul Neatârnării, ca şi în cel al Întregirii neamului, fără a aduce la sfat şi pe Capul sau Capii bisericii! Şi aşa facem şi azi. Pentrucă vechiul bun fir istoric nu e încă reluat şi înnoit de nou, cu firul vieţii neamului, pe care îl toarce el azi.

Iar pentru noi acest lucru îşi are marea, foarte importanta lui însemnătate: In Mari Sfaturi hotărâtoare pentru soarta Ţării şi fericirea poporului ei de temelie, — unde vor fi şi Capii bisericeşti la sfat, acolo nu se vor putea lua decât hotărîri, cari să fie spre *deplina mulţumire şi fericire a neamului susţinător de stat,* — şi a lui îndestulare nu va putea fi uitată. Căci Biserica îşi ocroteşte cu căldură pe fiii săi, pe cari nu-i lasă pradă aşa tuturor vicariilor.

E timpul să ne întoarcem la vechile sănătoase şi bune fundamente străbune ale fiinţei statului şi neamului, — şi atunci toate se vor întoarce aşa fel, ca să nu mai fie atâta motiv de tânguire — îndreptăţită!, — asupra stărilor pe cari le trăieşte neamul nostru în ţara lui!

Iar pentru a grăbi sosirea acestor vremuri mai bune: nu atâta tânguire, ci — muncă cu mare curaj pentru a aduna tot poporul în jurul celor cari vor să aducă acele vremuri!

Şi — ele vor veni!

Prot. IOAN MOŢA

Manevrele armatei turceşti din Tracia

ANKARA 3. — *Oficiosul guvernamental «Ulus» ... cu manevrele armatei din Tracia.*

... referitor, la manevrele ... care vor avea loc în Tracia a fost precizat ... să ia parte delegaţii ... cu care Turcia are tratate de ... şi pacturi, cum ar fi de exemplu ... Balcanice şi asiatice.

Delegaţiile se vor întâlni la Constantinopol în ziua de 27 August, fiind primite oficial ca musafiri ai guvernului.

Intre delegaţiile străine vor participa acele a Jugoslaviei, României, Greciei, precum şi ofiţeri din armata Iranului, Irakului şi Afganistanului.

Delegaţiile străine vor merge la locul manevrei cu vaporul, după care, va avea loc o mare paradă militară.

Cum a învins Armata Română bolşevismul

Adevărata semnificaţie a intrării trupelor noastre în Buda-Pesta, a cărei aniversare o sărbătorim astăzi

Aseară s'au împlinit optsprezece ani, de când avantgardele Armatelor Române, cu un efectiv de numai 400 de călăreţi, două tunuri şi două mitraliere, sub comanda viteazului general RUSESCU au intrat în liberatori în mândra Capitală a maghiarilor. Iar Budapesta, deşi era apărată de trei regimente ungare, în putere de 7000 de oameni, bine echipaţi şi înarmaţi şi de o masă deasemeni înarmată de câteva zeci de mii de muncitori bolşevici fanatizaţi, a capitulat fără să facă să răsune măcar un foc de puşcă, în faţa splendidului eroism românesc.

Şi ne covârşeşte o grea emoţie când ne gândim că Dumnezeu, în marea lui milă, ne-a învrednicit să dăm un caracter cu adevărat cavaleresc şi altruist acestui măreţ act de reparaţiune istorică. Fiindcă urmaşii valahilor, — împilaţi vreme de o mie de ani de nemeşi şi de grofi, fără alt merit în faţa istoriei de cât cruzimea şi trufia — au intrat în capitala maghiarilor nu în cuceritori aprigi, nemiloşi şi sălbatici, ci în eliberatori generoşi ai propriilor lor duşmani din ghiarele rapace ale jidanilor.

IMPORTANŢA EUROPEANĂ, A BIRUINŢEI NOASTRE DE ATUNCI

Dar actul nostru războinic de atunci, iniţiativa noastră de a nimici în germen ciuma roşie, care din pusta ungară năzuia să cuprindă întreg centrul continentului, nu are o deosebită importanţă istorică numai pentru noi românii. Ci ea interesează întreaga Europă, care dacă ar fi fost lipsită în momentul acela de clar viziunea şi de energia bărbaţilor noştri de Stat, ca şi de legendara vitejie şi impetuozitate a armatei române, ar fi succombat cu siguranţă sub pumnul de fier al bolşevismului.

In adevăr, în momentul acela nu numai că bolşevismul nu-şi domesticse încă intenţiunile şi resursele sale infernale; nu numai că el exercita — tocmai din această cauză — o atracţie fascinantă, hipnotică, faţă de toţi săracii cu duhul din toate ţările, DAR EUROPA ERA CU TOTUL DEZARMATĂ IN ACCEPŢIA brutală a cuvântului în faţa acestui imens pericol.

Armata poloneză nu exista încă. Ea a început a se organiza în chip temeinic, abea după 1921, adică după ce BUDIENY ajunsese până la porţile Varşoviei în fruntea hoardelor sale de cazaci. Turcia, Bulgaria, Germania înseşi, erau prăbuşite la pământ şi incapabile de a se mai apăra cu armele. In Italia bolşevismul era mai puternic decât niciodată, iar fascismul nu se făcuse cunoscut măcar cu numele. Singura armată de nădejde de care dispunea atunci Occidentul, era cea franceză. Insă şi aceasta era obosită şi s'ar fi topit şi ea într'o Europă atacată prin surprindere şi cuprinsă de sinistrul incendiu roşu până la Rin.

România, singurul bastion al ordinei, al virtuţii: singurul braţ ocrotitor al Destinului!

In această situaţie, singurul reazăm al bunului simţ, al instinctului sigur şi nepervertit, nu numai al păcii sociale, rămăsese România. Asaltată de două părţi de bolşevism, adică şi dinspre stepa rusească şi dinspre pusta ungară, neavând nicăeri vreun punct de sprijin sociu în afara hotarelor sale, blamată chiar de conducătorii degeneraţi ai acelora pe care avea să-i salveze, mândra noastră naţiune s'a comportat în adevăr eroic şi a dat o dovadă de iniţiativă curajoasă, de energie implacabilă şi de demnitate umană, cari vor constitui desigur cele mai curate titluri de glorie într'un viitor apropiat. A ridicat o stavilă invincibilă la Nistru, apoi fără să se sinchisească de gălăgioasa răscoală a consiliului suprem interaliat care dispunea totuşi în momentul acela de soarta întregii lumi, a lovit bolşevismul din pustă drept în inimă, izgonind lasmele roşii din inima însăşi a continentului.

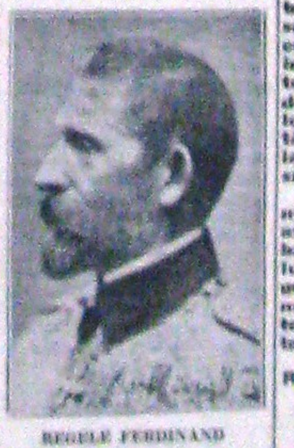

REGELE FERDINAND

Istoria datorează o recunoştinţă veşnică celor ce au comandat această bărbătească iniţiativă: Marelui Rege Ferdinand I, regretatului Ion I. C. Brătianu, primul său sfetnic şi vitejilor săi generali şi ostaşi.

RECUNOAŞTEREA TARZIE A MERITELOR NOASTRE, AFIRMATE CU ACEA OCAZIE

O stranie coincidenţă face ca bestialul jidov BELLA KOHEN, iniţiatorul şi tartorul bolşevismului ungar şi călăul unui neam ... de ţărani români nevinovaţi, să fie arestat — după cum ne anunţă agenţiile telegrafice internaţionale — tocmai în ziua când se împlineau optsprezece ani de la izgonirea sa din Buda-Pesta, de către Armatele Române victorioase. Şi chiar îi arestează! Ingenii complicii şi beneficiarii fărădelegilor sale, fraţii bolşevici jidani din Rusia, cari se tem ca crimele lui fantastice, nelegiuirile lui bestiale, să nu fie urmărite până la Moscova de către o instanţă internaţională de judecată.

Totuşi monstrul acesta, tăvălit de noi în ţărână şi scăpat ca printr'o minune drăcească de sub puterea răzbunătoare a baionetelor noastre, s'a plimbat nesupărat timp de optsprezece ani prin toate marile centre ale Occidentului, fă când pe *eroul proletarian* **şi punând la cale alte crime şi alte masacre mult mai îngrozitoare. Pentrucă nu trebue să uităm că iadul de azi din Spania, este în bună parte opera acestui jidan laş, viclean şi feroce, adevărat tehnician al infernului.**

Să sperăm că, măcar de astă dată, în faţa atâtor dovezi şi atâtor fapte providenţiale acumulate, Europa va recunoaşte ca o ia valorează sinceritate că am salvat-o de sub satârul sângeros al unei primejdii de moarte tocmai într'o clipă când ar fi fost totalmente incapabilă să se apere singură.

De altminteri, această recunoaştere nu poate avea de cât o valoare pur platonică la care nu ţinem prea mult. Fiindcă noi am învăţat să cunoaştem că verdictele inevitabile ale istoriei sunt mai imparţiale de cât opiniunile schimbătoare şi confuze ale contemporanilor.

NICOLAE BOGDAN

POST-SCRIPTUM. — Credem că grăbim îndeplinirea unui act de dreptate, pomenind aci şi numele ardeleanului EMIL MUREŞANU, care a dat un contingent de viteji şi preţios primelor detaşamente române cari au intrat în Capitala Ungariei. Şi ne place să sperăm că acest om va fi răsplătit măcar astăzi, pentru patriotica lui sârguinţă de atunci.

N. B.

SPORT

Balcaniada atletică

Atletismul încă nu a prins la noi. Vorbesc de priza maselor de spectatori.

A rămas un sport pentru cei puțini, îndeobște atleți pensionari care-și continuă cu acelaș suflet misiunea de îndrumători.

In pauzele matchurilor de football, s'au aranjat deseori câteva întreceri atletice. Starterul trăgea cu pistolul și 5 atleți înconjurau pista de câteva ori în prezența a 20.000 de spectatori (!)

Dar concursul ungaro-romîn dela Timișoara de pe Arena Banatul — n'a strâns decât o mână de 500 (!) de oameni. Și totuși este o sumă record, deoarece pe la București nu sînt decât organizatorii cari populează tribunele.

Deocamdată — concursul dela Timișoara a vrut să fie un examen pregătitor pentru Balcaniada. Dar rezultatele au fost sub valoarea atleților noștri. Nici ungurii nu s'au întins prea mult. Atât Ciany, Estergomi, Somoghi, etc., au lucrat în «silă». Poate că moliciunea pistei să-i fi lenevit, în orice caz atleții noștri dac'ar fi răspuns cu o dârzenie mai închegată, spectacolul ar fi fost reușit, căci reacționau și atleții unguri.

Altfel e inexplicabilă capotarea lui Ghițescu pe 100 m. într'un timp imposibil. La fel cu toți ceilalți — cari au înregistrat recorduri de „întârziere.

Revelația ultimelor concursuri s'a impus și aici, cu tot handicapul atmosferic. Acesta este clujanul STOICHIȚESCU, care ne va arăta marea surpriză în Balcaniada.

Și acum — Balcaniada, fiindcă veni vorba de ea — va avea loc în prima decadă a lui Septembrie.

Desigur că forurile organizatoare vor ști să scoată din Balcaniadă totul ca să coboare atletismul în sufletul sportivilor.

Ori acest lucru depinde de forma atleților noștri.

Duminecă, la Predeal, se va proceda la întocmirea lotului. Bineînțeles FARA NICI-O PASIUNE DE CLUB.

Pentrucă este o ocazie unică pentru atletism să culeagă sufragiile maselor populare.

Cum?

Prin rezultate excepționale.

Publicul nostru vrea victorii mari, vrea cupe, vrea recorduri uluitoare.

Depinde, ca să fie înlănțuit publicul, de atleți și organizatori.

Organizatorii să arunce 'n luptă pe atleții cei mai distinși.

Atleții — să se depășească.

Ion Băleanu

Locațiunea biletelor pentru matchurile cu Hungaria

In vederea matchurilor pe cari le susține Hungaria la București în zilele de 14 și 15 August, s'au pus în vânzare abonamente și bilete cu preț redus, la magazinul cu articole de sport «Victoria Sport» pasagiul Imobiliara No 2, telefon 4.92.53.

TRIBUNA NUMEROTATA

Abonament pentru ambele matchuri lei 150.

Bilet pentru un singur match lei 80.

PELUZA CENTRALA

Abonament pentru ambele matchuri lei 80.

Bilet pentru un singur match lei 40.

PELUZA POPULARA

Abonament pentru ambele matchuri lei 50.

Bilet pentru un singur match lei 30.

In ziua matchurilor, biletele vor fi mai scumpe cu 20 la sută.

Turneul Hungariei

Puternica formație maghiară, Hungaria, va juca în București la 14 și 15 August. In prima zi se va întâlni cu Bipensia, în a doua zi va primi replica Venus-ului.

Este încă un prilej de verificare pentru football-ul românesc. Și este de dorit ca formațiile românești să se prezinte în condiții cât mai bune, pentru a se ușura cât mai mult sarcina acelora cari vor trata introducerea a cât mai multe echipe românești în cupa Europei Centrale, văduvită acum de prezența elvețienilor și, probabil, a italienilor.

Hungaria va juca apoi la Brașov cu A.C.F.R. De fapt sub numele A.C.F.R.-ului va juca Rapid din București.

Comisia campionatului național nu mai există!

In urma demisiilor d-lor Radu din C. C. N. Istrati și dr. Puiu Stroescu, precum și a dispoziției regretatului Paul Romanițeanu, Comisia Campionatului Național de football s'a descompletat și nu mai poate funcționa.

Acest fapt este foarte grav și de natură a prejudicia bunul mers al footballului românesc nu fiindcă n'are cine să întocmească programul campionatului național, ci fiindcă se ventilează fel de fel de nume ale unor oameni cu totul nepregătiți, cari prin agrementul mai marilor dela F. R. F. A., au pretenția să completeze locurile vacante

Credem că d. Tilea va proceda cu multă atenție la alegerea oamenilor de care footballul românesc are nevoe.

Marele succes al călăreților romîni la Muenchen

MUENCHEN, 2. — Intr'un cadru de mare festivitate s'au disputat eri în localitate marile concursuri hipice pentru trofeul «DAS BRAUNE BAND».

Au asistat 40.000 spectatori, în prezența d-lui Goebbels, ministrul propagandei.

«Das braune Band» a prilejuit un nou și strălucit succes concurenților români, care au realizat o excelentă performanță.

In clasamentul general al concursurilor, căpitanul Rang s'a clasat al III-lea pe calul său Delfis. Deasemeni locotenentul Tzopescu a ocupat locul 6 cu calul Gascony iar lt. Zahei locul 9 cu calul Hunter.

In clasamentul general s'a ținut seama de patru probe foarte dificile.

Rezultate din străinătate

Concursul de natație Germania-Austria, care s'a disputat la Berlin, a fost câștigat de germani cu 92-56. Matchul de water polo s'a terminat cu un draw surprinzător, scorul fiind 2-2.

Germania a învins Austria la natație

Brno: Zidenice-Rapid (Viena) 3-1

Pardubice: SC Pardubice-SC Filkovo 2-0. Match de calificare.

Ostrova: Sleska Ostrova-Cehie Karlin 2-1. Match de calificare.

Carnet

SE CEARTA JIDOVII

Uluiri! Să-i vezi ce negri sunt în cerul gurii! Ai dela specialitatea de un leu îi înjură pe cei dela a doi lei cam în felul următor: lichea, cazier, penitenciar, judecători de instrucție, atmosferă pestilențială, bisturiul nostru, batista la nas, cadavru, putrefacție, disecare, operație, arte necrutătoare, bestie huo!... huo, pe ei! etc., etc.

Iar cei de doi lei răspund la fel.

Interesant că nici unii nici ceilalți nu trec la fapte: rămân la simple amenințări. DeaItfel lucrul este destul de normal, fiindcă cei cari au hoțit împreună se au unii pe alții la mână. Și de-aia fac pe răii, dar în fond nu spun nimic.

Poate că și tărăboiul ăsta este aranjat ca să-și mai înviorese coloanele anoste și lipsite de informație.

Ce zice Kahalul din București?

SPAKOW RATACITORUL

Macabeul s'a plictisit de Palestina. Dupăce a ofertat fără succes, punându-se la dispoziția organizatorilor din România, Moți și-a îndreptat privirile spre alte tărâmuri. După Siria și Egipt, urmează acum India. Dudeșteanul vrea să se facă fachir.

Sau, poate, vrea să-și salte acțiunile pela noi, amenințându-ne cu angajamente pe tot mapamondul.

Din sursă bine informată aflăm însă că Spakow va sfârși prin a se angaja hamal la Haifa

HUMIS NARCOTIZAT

Sucursala albastră și de seară a Sporului Capitalei anunță că Venus are de gând să se folosească de serviciile acelui-aș jidov rătăcitor, Spakow, pentru a readuce în țară pe Humis. «La rigoare, anunță Capitala albăstrue, Spakow va narcotiza pe Humis și-l va aduce fedeleș în țară».

Cașicum Humis ar fi... carne vie, obișnuitul obiect de comerț al lui Spakow și al prea cinstitului autor al reportajului cu pricina.

SE SCHIMBA NUMELE

F. R. F. A. a hotărât, sau are de gând să hotărască într'o viitoare ședință, ca grupările cu nume deosebite și care nu corespund scopului sportiv să fie silite să-și aleagă alt nume. Problema a fost ridicată de «cazul» D. U. I. G.-ului din Brăila și al Textilei Moritz Wachter din Iași, care cuprind în numele lor prea cucernicele nume ale unor jidani oarecare.

Desigur, amintitele grupări se vor numi de-acum încolo Ștefan cel Mare, Alexandru cel Bun, Mircea cel Bătrân sau Hatmanul Nastiucum.

Dar ce se va schimba prin aceasta?

Dacă Ițic Schor se numește astăzi Ifrim Popscu, oare Iți Schor nu este tot Ițic Schor?

FOOTBALL ȘI CINEMATOGRAF

Tot gazeta aia albastră anunță că în viitorul film românesc va apare și un jucător de football. Bodola, Baratki, Humis, David și... Sfera sunt candidații principali pentru acest rol. Dar, tot gazeta spune, Bodola e frumos, dar nu știe românește. Baratki are profil impecabil (brr...!) dar are acelaș defect, etc., etc.

Se vede că âl cu știrea vrea să-și păstreze rolul pentru el: e și frumos, știe bine românește și are și talent. Mai ales că rolul reprezintă pe un tânăr sportiv colonist în Palestina.

DIN NOU D. VLADIMIR BOANTA

F. R. F. A. s'a sesizat de destăinuirile noastre senzaționale în legătură cu priceputa activitate a tânărului sportiv d. avocat Vladimir Boantă, în domeniul latrinelor sportive.

Și cum acestea sunt instituții absolut necesare pe terenurile de sport, F. R. F. A. a hotărât să înființeze o comisie specială, dependentă de comisia sanitară, care să se îngrijească de instalarea și buna funcționare a latrinelor sportive. La președinția acestei noi comisii va fi numit d. Boantă.

O veste tristă

Merituosul sportiv d. C. Leoveanu a avut marea durere să-și piardă soția, după o căsnicie de 16 ani.

Transmitem prietenului Leoveanu condoleanțele noastre și încurajeri frățești în situația lui grea.

Inmormântarea va avea loc Joi 5 August c. ora 18, la cimitirul Sf. Vineri, în Capela căruia este depusă defuncta.

NEVRITA

(INFLAMAȚIA NERVILOR)

CEVA NOU CONTRA ACESTEI DUREROASE MALADII

Citiți aceasta și aplicați întocmai. In ziua în care o veți face-o, va fi poate cea mai bună din viața D-voastră.

Suferiți de Reumatism, de Nevrită, de Artritism, de Sciatică? Ați suferit poate ani dearândul, ați cheltuit bani și ați încercat multe remedii cu puțin succes, sau chiar fără niciunul. Doriți să încercați fără cheltueli un remediu ușor, care nu este nici o drogă nici un medicament, ci o simplă plantă tropicală care se prepară la fel ca și ceaiul obișnuit? Acest remediu este eficace și dă

o ușurare rapidă

Nu riscați bani pentru a vă convinge personal de eficacitatea acestui remediu. Dacă până azi n'ați putut obține o ușurare, scrieți să vi se trimeată o cantitate de încercare de HERVEA și vi se va trimite gratuit. Dacă simțiți o ameliorare vă puteți procura o nouă cantitate cu un preț modest. Secretul acestei plante este, că elimină Acidul Uric din organism și previne acumularea de noi depozite acide. Multe alte remedii ușurează pentru moment, dar nu reușesc să producă un rezultat de prim ordin.

Refuzați contrafacerile

In interesul consumatorilor ceaiului Hervea, rugăm a refuza orice ambalaj care nu poartă numele

HERVEA

Marcă înregistrată

Singurele cari sunt veritabile.

Dacă voiți să încercați în mod serios: Scrieți la: Serviciul Hervea, Str. Sft. Ionică 8, București.

De vânzare la toate farmaciile și drogueriile din țară.

Dobrogea în permanent pericol

Liniștea între state, ca și cea dintre familii depinde, în bună parte, de relațiile cu vecinii, iar aceste relații la rândul lor, depind de felul cum înțeleg vecinii să-și rezolve diferendele, conduși de simțul dreptății și de aplicarea măsurilor echivalente.

Noi dobrogenii, dar mai ales noi cei din Cadrilater, vom fi liniștiți, numai atunci când relațiile noastre cu Bulgaria, vor fi de natura unei vecinătăți sincere și cu dorul de a trăi în tihnă, și numai atunci vom fi asigurați că, mergând după treburi, nu vom fi măcelăriți pe drumuri și că, muncind și investind capitaluri la ridicarea de proprietăți imobiliare sau la instalarea de instituții comerciale și industriale, o invazie barbară nu va spulbera, în câteva clipe, întreaga noastră trudă.

Care este însă starea reală de vecinătate între noi și Bulgaria, noi dobrogenii o simțim. Și care sunt motivele neînțelegerii, tot noi le cunoaștem sau trebue să le cunoaștem, mai bine ca alții. Și datori suntem să arătăm situația, să relevăm aspirațiile și să preconizăm măsurile de îndreptare, pentru o vecinătate de liniște între România și Bulgaria, depe urma căreia, noi dobrogenii vom fi primii, cari vom trage foloase sau vom suporta grozăviile.

Situația reală de vecinătate între noi și Bulgaria este cea de *exterminare.*

Bulgarii nu pot concepe nici un fel de trai de vecinătate sinceră și pacinică cu România, atâta timp cât, Dobrogea rămâne legată de trupul țării românești.

Discuții diplomatice, înțelegeri între guverne și pacte între State, cu pot liniști numai

dar un trai de vecinătate leală, pe care noi din Cadrilater să-l gustăm, imposibil de realizat.

Ține cineva cu orice preț împăcarea cu Bulgaria, satisfăcându-o pe deplin? Trebue să admită, fără discuție, părăsirea Dobrogei pe seama Bulgariei.

Mărul discordiei dar, dintre noi și Bulgaria este și rămâne Stăpânirea Dobrogei. Motivul, pe care își bizue Bulgaria aspirațiunile sale asupra Dobrogei, este: existența minorității etnice bulgărești în această regiune. Mijlocul de rezolvare: exterminarea.

Aci își au isvorul incursiunile comitagiilor bulgari atacând pe drumul mare, ziua în amiază, asasinând jandarmi, funcționari și simpli coloniști. Exterminarea o practică bulgarii, pentru ca terorizând și îngrozind, să cedăm noi romînii Dobrogea, pe care ei o consideră a lor, pe motiv că se găsește o minoritate bulgărească

Minoritate etnică bulgărească dar, constitue permanentul pericol al Dobrogei.

COLA G. CIUMETTI

O precizare a ministerului Apărării Naționale

Ministerul Apărării Naționale ne trimite următorul comunicat:

«Ministerul Apărării Naționale, luând cunoștință de svonurile tendențioase ce s'au lansat cu intențiunea vădită de a stânjeni mersul unora din industriile românești de armament, svonuri cari tind să acrediteze faptul comunicării abuzive a unor secrete de fabricațiune, ține să lămurească opinia publică că aceste svonuri sunt cu desăvârșire lipsite de temeiu și că toate industriile românești de armament se mențin cu strictețe în normele impuse și controlate de acest minister».

Pentru a fi bine serviți de serviciul nostru de expediție — rugăm pe domnii abonați ca la înoire de abonament, schimbare de adresă și orice reclamație să ne expedieze eticheta cu care primesc ziarul.

Invățămintele din războiul Spaniol

Continuare din pag. II-a

s'au pus obstacole puternice, care au reușit să imobilizeze carele de luptă angajate dealungul străzilor. Armele antitank așezate în casele vecine, le-au luat subt foc, reușind în felul acesta să le distrugă sau să le avarieze în mod serios. Carele au mai fost incendiate cu ajutorul unor gropi umplute cu petrol și aprinse în momentul trecerii carelor. In general, eficacitatea armelor anticar și a diverselor procedee practice întrebuințate pe câmpul de luptă a fost îndeajuns demonstrată, ele dând defensivei un nou și considerabil spor de putere.

*

Examinând acum modul cum a fost întrebuințată aviația în războiul spaniol, trebue să constatăm că rolul ei a fost de primul ordin. Incă dela începutul mișcării când aviațiile ambilor beligeranți erau pe cale de a se forma, contribuția lor a fost capitală mai ales pentru naționaliști, care în primele zile ale revoltei, transportară dela Tetuan la Sevilla, primele elemente marocane cu 32 avioane de bombardament, dându-se astfel impresia în întreaga Andaluzie că trupele naționaliste au pătruns deja până în inima Spaniei. Să nu se uite iarăși că numai cu ajutorul aviației care-a trebuit să susțină lupte cu marina guvernamentală care bloca strâmtoarea, trupele lui Franco au putut să treacă în peninsulă în unități compacte. Apoi majoritatea coloanelor de manevră naționaliste au fost însoțite și ajutate în mod efectiv de aviația de recunoaștere și vânătoare.

Este interesant de notat acțiunea aviației de bombardament naționaliste asupra Madridului care — mai ales în primele ofensive — era zilnic bombardat de 30—40 trimotoare de bombardament. Intervenția aviației în cursul diverselor bătălii — a salvat sau a periclitat — o mulțime de situații. Așa, trebue să amintim acțiunea dela Majorca. Atacată de trupele catalane care nu dispuneau de arme antiaeriene, au fost decimate de avioanele naționaliste care sburând la mică distanță, atacau cu grenada și cu mitraliera... Pe mâine continuăm cu învățăminte asupra acțiunei aviației.

Vornicul Boldur

Sănătatea creștinilor în mâna lui Ex...

Populația basarabeană devastată de medici ... Fraud...

ORHEI. — Județul nostru are astăzi 67 de medici, pe cari îi redăm aici după tabloul colegiului medical:

Alexandropol Maria, Avramoglu Godja, Bendetonici Beila, Bercovici Nuhim, Blumental Otto, Boșernițan Haim, Buhăescu Xenia, Burd Boruh, Burstein Ilie, Broitman Udlea, Calica Moisi, Cantor Etlea, Cialic Iancu, Clătinci Șmil, Clister Leiba, Cogan Șulim, Comarnovschi Nina, Coteanu Ecaterina, Coteanu Mihail, Costuricon Vasile, Cremenischi Boris, Crinceaco Mendel, Cucoș Anastasia, Cucoș Vasile, Davidson Hergșcu, Ferdman Cearna, Fșer Aizic, Focșa Vasile, Fusu Pimen, Glick Mosi, Goldenberg Rozu, Grosman Avrum, Habi Dreizda, Herscovici Leiba, Lașcu Nicanor, Lencauco Iacob, Lenitchi Ena, Lepioscha Neculae, Mathe Elemer, Malnași Gheza, Macovicine Teodor, Marcovici Haim, Moren Leonid, Milberg Moisi, Nagy Ștefan, Nirenberg Isac, Neculae Ovari Zoltan, Popovici Alexandru, Rabinovici Marcu, Rapaport Volf, Rozental Bascu, Sax Beila, Sârbu Toma, Șpanier Ihim, Szebreonschi Alexandru, Șugurenschi Abrum, Szekely Gourilă, Vainștoc Naftuli, Vanya Ion, Vicol Teodor, Volfenson Haim, Volf Ancel, Zilberman Iosca.

Naționalitatea se cunoaște după pronume și noi o redăm în cifre: din acești 67 medici avem 40 jidani, 23 ortodoxi și 4 unguri.

Din 23 ortodoxi avem: români 14, ruși 6, bulgari 2 și 1 grec.

Din români numai 3 regățeni.

După localități, medicii se repartizează astfel: Orhei 22, Rezina 5, Cinișeuți 4, Telenești 4, Branicea 3, restul câte 2 și câte 1.

Aceste localități cu mai mulți medici sunt populate de o mulțime de evrei, având numai câte 1 medic creștin, restul jidani.

Toți medicii creștini sunt funcționari la stat. Deasemenea ungurii. Dar avem și 11 jidani la stat.

E caracteristic faptul, că medicii evrei particulari se stabilesc numai acolo, unde este un medic funcționar creștin, spre a-i face o concurență cu totul neloială.

Și numirile de medici jidani funcționari se fac mereu cu toate, că avem legi de protecția muncei naționale. Chiar acuma, în ultimul moment este numit la ... hei, ca medic ... boli interne și ... Herșcovici Leiba ... că are examen ... Bine, dar la ... secundarul ... numai 2: Popovici ...

Mai dăunător ... alarma despre ... evreice Sax Beila ... concu în sabotare ... tif. exant. ... cu pierderea ...

Desigur, că ... creștin, ar fi fost ... cine știe unde...

Și când te gândești ... și o asociație a ... care doarme, fără ... viață, viitorul ... devine și mai ...

Toată speranța ... că a tinerilor ... dacă după ieșirea ... vor apuca pe drum ... modare la medii...

Dr. Te...

Informații. Dive...

Institutul Național de Export organizează pe lângă pavilionul României la Târgul Internațional de Mostre din Lwow (Polonia), care va avea loc dela 4 la 16 Septembrie 1937, și un depozit de mostre de vinuri pentru a putea fi degustate de către importatorii polonezi

Podgorenii, engrosiștii și depozitarii doritori de a exporta vinuri în Polonia sunt rugați să trimită cât mai urgent Direcțiunii Viticulturii din Ministerul Cooperației, B-dul Domniței No. 1, etaj 3, București, mostre de câte 1 litru din fiecare calitate, indicând locul de producție, cantitatea ce posedă spre vânzare, calitatea, vechimea și prețul per dal franco gara de încărcare.

Vinurile cari vor fi admise de către Direcțiunea Viticulturii vor fi trimise în Polonia ca mostre în Butoiașe de maximum 5 dal. Expedierea butoaielor în Polonia se va face cel mai târziu până la 20 August 1937.

Asociația Funcționarilor Casei Naționale de Economii și Cecuri Poștale (A. F. C. E. C.) în adunarea generală de Duminică 1 August, a ales pentru exercițiul 1937-1938, următorul comitet:

Președinte: Petre Caranica.

Vice-președinte: Ilie Nicolescu.

Secretar general: Dr. Niculae Nițulescu.

Casier: dr. Gheorghe Stanciu.

Membrii: Ion Gh. Iosif și Dumitru Pitiș.

Cenzori: Traian Gădea și Constantin Silion.

Frăția Misionară ... va face o procesiune ... gust la Sf. Mănăst... cererile se fac la ... sau la Arenele Romane ... nică, după prânz.

LICEUL INTER...

INȘTIIN...

Nr. 1809 din 1 Iu...

Pentru anul școlar ... cante la Liceul Internat ... mătoarele locuri de ... taxeri de 750 lei ... treaga întreținere în ... dițiunea ca doritorii ... fie fii de săteni ... ofi, învățători, func...

La clasa I-a sunt ... ocupa prin concurs ... Chișinău, Cernăuți, Târgu ... curea Ciucului, în ... iar la 1 Septembrie ... Internat în Iași (li... fiecare unde dorește).

La clasa II-a sunt ...

La clasa III-a sunt ...

La clasa IV-a sunt ...

La clasa VI-a sunt ...

La clasa VII-a sunt ...

La cl. VIII-a sunt ...

Locurile vacante la ... VIII-a se pot ocupa ... de promovare din 193... respective și pe bază ... stare materială a părinților ...

Cererile în care ... de promovare însoțite ... materială se primesc ... 26 August. Inainte de ... va comunica fiecărui ... primit sau nu în Liceu... Iași.

Director, T. A. ...

Secretar, ...

Inconjurați Europa Centr...

voiajând cu excursiunea colectivă or... de noi între 14 August—2 Septembr... cel mai instructiv voiaj în vacanța ...

Itinerarul Voiajului

TAXA DE PARTICIPARE:

Dela și până la București cl. III-a lei 15.350, cl. II-...

Dela și până la frontieră cl. III-a lei 14.560, cl. ...

Persoanele din provincie vor putea să ne remită actele ... pașaportul colectiv prin poștă, iar taxa de participare ... Poștal No. 1256.

Inscrieri și informațiuni suplimentare, prospecte, la cerere se vor trimite de către

Secția de Turism și Voiaj a „BUNEI VEST...

Bulevardul Elisabeta Nr. 12, et. II — Telefon 4.8...

Pregătiți actele necesare pașaportului din timp! Locuri ... Călătoria până la Berlin cu vagoane cu paturi.

In urma scăderii cursului francului ... taxele de participare au fost reduse cu lei ... persoană.

Participanții noștrii vor putea obține ... necesare prin biroul nostru de turism

Exportul de cereale

Fraude, mereu fraude! Cum operează Israelul. Rolul băncilor jidovești

Am arătat în reportagiile noastre bine precizate, situația precară în care se găsesc producătorii agricoli din Bucovina, Moldova și Basarabia de nord, exploatați în modul cel mai josnic de comercianții jidani. Am arătat, apoi, cum întregul nostru comerț de export, din Bucovina se găsește exclusiv în mâinile jidanilor, ajutați financiar de băncile cu nume românești, susținute, dar cu un activ din cel mai periculos economiei românești.

Am înfățișat cititorilor noștri situația tragică a elementului românesc, care nu poate obține nici creditele cele mai modeste din partea băncilor jidovești. Căci și aceste câteva bănci cisi numai românești, SÂNT DE FAPT CONDUSE DE JIDANI.

CINE'S CONDUCĂTORII BĂNCILOR?

Banca de Credit Român e condusă de [illegible] ... Schwartz, [illegible] ... „Banca Românească” [illegible] ... gangsterul greco-bulgar Stambeglo, [illegible] ... „Banca Comercială” [illegible] ... Moscovici zis Moscu [illegible]

Am încercat și noi ne-am străduit să dăm alarmă asupra fraudelor imense pe cari le comit sistematic monopoliștii noștri gangsteri: Eberhardt, Gottesmann, Lewithal, Groissmann, Weisbach și Emanoil Cohen, finanțați și acoperiți de băncile din Cernăuți și de conducerea vasalilor impuși: Schwartz, Heirisch, Stambogl și Moscovici zis Moscu. DAR INCA NU S'AU LUAT MASURI IMPOTRIVA LOR.

Am sesizat Banca Națională a României, în modul cel mai detaliat, [illegible] ... „Banca de Credit Român” [illegible] ... „Frații Seifert” [illegible]

Am arătat cu date, cum nu se poate mai precise și informații complecte, situația revoltătoare, în care se găsește comerțul extern de cereale, pasaj din Bucovina și cine sânt beneficiarii acestor mari bogății naturale.

Apoi, am precizat procedeele ilegale, prin care gangsterii [illegible] averi fabuloase, ruinând în același timp economia națională și compromițând comerțul românesc peste hotare.

Dar, cu toate acestea, nici o măsură de stăvilire a acestui braconaj economic, nu interviene din partea autorităților de drept.

Și nu numai sursele de venituri arătate în reportagiile noastre, sânt acaparate de jidani, dar chiar întreaga viață economică stă la discreția și comanda cahalului. Străduințe'e câtorva Români de-a desvolta un cât de mic început de comerț sănătos, sânt mereu învite de viperele semite cu toate felurile de manopere.

Trusturile și cartelurile sânt [illegible]

mai mari pericole pentru economia națională. Sistemul acestor organizări exclude orice posibilitate de desvoltare normală a unui comerț sau a unei industrii românești. Câțiva intruși se îmbogățesc cu averi fabuloase, lovind [illegible] ... existența [illegible] ... creștin, iar Statul lasă pradă pe cei mulți, fără apărare, celor puțini, o[illegible]

EXPORTUL CU CEREALE

Una din cele mai importante bogății românești, cerealele, [illegible] ... jidanii [illegible] ... și, salvie [illegible] ... cereale [illegible] ... grânare [illegible] ... fraude [illegible]

[illegible] dela [illegible] ... pe cari [illegible] bieto-

[illegible] spoliațiuni [illegible] autorităților [illegible]. S'a oprit [illegible] măcina [illegible]. Or, [illegible] specula [illegible] să se [illegible] rău și [illegible] mâ[illegible]. Iar [illegible] impre[illegible] uri de prețuri [illegible] cu [illegible] vorba și pro[illegible] nea și produsul [illegible]

JIDANII, STĂPÂNI IN BUCOVINA

Precizăm că, din peste 100 de firme exportatoare de cereale din Cernăuți, [illegible] ... trei [illegible] ... comision, [illegible] ... „Bărzul” [illegible] ... cari fac a[illegible] ... dat. [illegible] ... voința [illegible] ... PE[illegible] ... FII[illegible] ... că [illegible] ... comer[illegible] ... și be[illegible] ... [illegible] ... nou[illegible] ... blănuri

PRIN POLONIA, LA BOGĂȚIE...

Îmbogățirea jidanilor exportatori de cereale se face prin intermediul importatorilor din Polonia și Dantzig și al dubioaselor case de bancă ad-hoc, create în vederea acestui comerț. Astfel amintim de firma „Avis” din Snyatin, proprietatea lui Icin Fogl, devenit posesor al multor milioane de lei de pe urma exporturilor frauduloase din Bucovina.

Urmează apoi banca Holtzen din Cracovia; o altă bancă în Lemberg și, în fine, banca Schulter et Co. din Danzig, filiala centralei din Zürich.

Deci dela granița română până în marea baltică, o întreagă rețea de ajutoare ale fraudatorilor din Bucovina, asigură operațiunile dela bursa neagră.

Evident că pentru perfectarea tuturor acestor fructuoase afaceri este nevoie de concursul băncilor jidovești din Cernăuți, cari nu respectă cu nimic dispozițiunile Băncii Naționale de-a remite documentele de încărcare la încasarea în străinătate. Conducătorii acestor bănci le eliberează exportatorilor frauduloși contra unor sperțuri și comisioane cari se ridică dela 4000 lei vagonul cu fasole, până la 200 mii lei vagonul cu piei.

Gangsterii și defraudatorii trimit apoi direct sau pleacă personal în Polonia cu documentele de încărcare, unde încasează în devize forte contra-valoarea mărfurilor exportate.

Să nu ne mirăm deci că alături de palatele din Cernăuți ale lui Heinrich Schwartz se ridică în Palestina block-hausul aceluiaș, că alături de mașinile fraților Jaglo, aleargă limuzinele lui Samoil Holrisch, care nu este altul decât cuscrul directorului «Băncii de Credit Român».

Totul rămâne deci în familie și «nimic nu se pierde, ci totul se transformă».

George Drumur

Scutirea de impozit a dobânzilor la creditele în monetă străină

La ministerul de finanțe s'a întocmit un jurnal al consiliului de miniștri relativ la scutirea de impozit a dobânzilor la creditele în monetă străină, având textul de mai jos:

ART. 1. — La articolul 24 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe se adaugă un al cincilea aliniat sub litera «e», cu următorul cuprins:

«Se scutesc de impozitul de față, dobânzile până la o cotă de 10 la sută inclusiv comisionul, curgătoare la creditele în monedă străină, ce s'au deschis sau se vor mai deschide în străinătate comercianților și industriașilor români.

Asemenea scutire se acordă și pentru dobânzile plătite de comercianți și industriași români în străinătate și rezultând din vânzări de mărfuri constatate prin facturile pentru livrarea lor, prin polițe sau sentințe judecătorești cari au ca fapte generatorii operațiunile arătate mai sus.

Termenul în care dobânzile aflate în situațiile arătate mai sus se pot bucura de scutire este de 15 ani.

Scutirea va curge: pentru creditele în curs dela data de când s'a dat aprobarea, iar pentru cele ce se vor obține în viitor, dela data introducerii cererei de scutire.

Acordarea scutirilor este condiționată de existența conturilor creditoare constatate din registrele comerciale regulat ținute de debitor cum și de dovada investițiunilor făcute de acesta din capitalul împrumutat.

Se mențin în continuare și după data de 3 Martie 1936 până la expirarea termenului de 15 ani, scutirile aprobate de minister pe baza deciziilor de principiu ale comisiei centrale fiscale, publicate în Monitorul Oficial.

Comunistul Gh. Horvath a fost arestat

La sediul organizației din calea Văcărești, s'a găsit o mare cantitate de manifeste incendiare

A făcut mare senzație, acum câțiva ani, condamnarea la 3 ani închisoare a fervenului comunist Ionaș Horvath.

Iată că, acest nume intră din nou în arenă, printr'o interesantă descoperire a poliției capitalei.

D. chestor Parizianu, în posesia unor informații de mare valoare, a însărcinat pe d. comisar șef Ananiu, cu descoperirea unei organizații comuniste, ce-și avea sediul în Calea Văcărești.

După câteva nopți de investigații; d. comisar șef Ananiu, a descoperit adresa cuibului de comuniști.

S'a constatat că în imobilul din calea Văcărești 208, se fac adunări tainice, după orele 12 din noapte.

DESCOPERIRI INTERESANTE

Sâmbătă s'a procedat la cuvenita descindere. Imobilul dela această adresă este închiriat în întregime de către bogătașul Gh. Horvăth, fratele celui condamnat acum câțiva ani.

In casă, nu s'a găsit însă nimic. Intr'o magazie însă, într'un maldăr de boarfe vechi, s'au găsit două lăzi, cari conțineau o cantitate de material subversiv, provenit dela partidul comunist central din România, Ajutorul Roșu, Ajutorul Muncitoresc Internațional, etc. etc. dosare cu circulări, scrisori, corespondență în câteva limbi, broșuri, ziare comuniste, etc. etc.

A fost ridicat întregul material. Comunistul evreo-maghiar Gh. Horvăth, a fost trimis consiliului de răsboi.

Cercetările continuă.

Aero-Sport magazin

Anul II Nr. 1, luna August, revista celor îndrăgostiți de văzduh și mare, aduce un bogat material cules de sub arcadele cerești și din împărăția lui Poseidon.

Semnează articole câteva nume cunoscute nouă, tuturor. Subliniem răvașul d-lui Pompei Christescu, — rostit în ziua Aviației, — pentru cei cari au murit cu cer deasupra lor și cer sub ei.

Întorsătură senzațională în cazul „Loia”

CONSTANȚA 4. — In legătură cu senzaționala încercare de fugă a vaporului «Loia» sub pavilionul suedez, revenim azi cu noi amănunte.

S'a instituit o comisiune de anchetă, compusă din: Ștefan Anghel, inspector general vamal, Miciu Ionescu, inspectorul vămii Constanța; Const. Duca, șeful poliției portului și comisar Traian Comănici — care a lucrat azi toată ziua.

După câte am putut afla, s'au descoperit o serie de fapte noui, cari vor da o întorsătură senzațională acestei afaceri.

In fața comisiunii de anchetă e citat, pentru mâine reprezentantul unei importante Societăți de transporturi din București, care ar avea un rol principal în această afacere.

In unele cercuri comerciale și maritime, se afirmă că întreaga afacere ar aparține agenției de spionaj «Hoffmann» al cărei sediu se afla înainte de războiul mondial la București.

Vom reveni cu amănunte senzaționale, în această afacere.

Cum se prezintă semănăturile

Compromiterea recoltei de porumb în județele: Dorohoi, Maramureș, Vaslui și Tutova

După rapoartele centralizate la ministerul agriculturii și domeniilor situația agricolă în șapte județe din țară este următoarea:

Jud. PRAHOVA. — A plouat în cea mai mare parte a județului. Ploaia căzută a îmbunătățit semănăturile de porumb.

Jud. BOTOȘANI. — A plouat în întreg județul. Se prezintă mai bine plasa Ștefănești, unde recolta a avut mai puțin de suferit din cauza secetei.

A bătut grindină în ziua de 26 Iulie în comunele: Santa Maria, Stroești, Băzoasa, Hlipiceni, Urlceni, distrugând în parte recolta. De grindină au avut de suferit mai mult viile.

Jud. ISMAIL. — Se continuă cu treeratul păioaselor. Se fac arături de vară în vederea însămânțărilor de toamnă. Până acum s'au arat 6.000 ha.

In ultimele zile au căzut ploi parțiale binefăcătoare pentru porumb și nutrețuri. Pășunile n'au vegetație. Starea viilor este bună.

Jud. DOROHOI. — S[illegible]a a compromis cu desăvârșire recolta de porumb din majoritatea comunelor județului. Grindina a distrus porumbul din comunele unde recolta părea să fie promițătoare.

Prefectura județului Dorohoi a rugat ministerul agriculturii, să acorde județului 50 vagoane de porumb, pentru ameliorarea situației.

Jud. IALOMIȚA. — A plouat în tot județul, ploaia generală înviorând porumbul.

Jud. MARMAMUREȘ. — In întreg județul n'a plouat de 60—70 zile. Plantele furajere și pășunile sunt compromise, iar hrana vitelor nu este asigurată. Deasemeni și hrana locuitorilor este puțin asigurată, deși s'au însămânțat cca. 10,000 ha. Prețul fânului este în urcare.

Jud. TARNAVA MICA. — Toate păioasele sunt aproape secerate. Grâul va da o recoltă de 1.500 kg. la ha., cu 75 kg. greutate hectolitrică și 5 la sută corpuri străine; orzul 1.200 kg. la ha., cu 63 kg. greutate la hl.; secara, 1.600 kg. la ha., cu 74 kg. greutate hl., ovăzul 1.200 kg. la ha.

Porumbul este excepțional de bun și [illegible] da 1.600 kg. la ha.

Lucernierele și trifoiștele sunt foarte bune. Viile sunt frumoase.

Dintre pomii roditori, merii se mențin bine. Nucii vor da o recoltă bună, iar perele, mijlocie.

Jud. VASLUI. — Starea semănăturilor este în general proastă din cauza secetei care a bântuit județul. Recolta de porumb este definitiv compromisă.

Jud. TUTOVA. — Din cauza secetei care în acest județ a fost foarte accentuată, recolta de porumb este compromisă. Locuitorii din plasa Piopara, au adresat ministerului cooperației o cerere prin care roagă să se acorde acestei regiuni, 60 vagoane de porumb pentru hrana populației.

Meseriași români vor vizita expoziția dela Paris

In ședința de Sâmbătă 31 Iulie a. c., Comisia pentru Expoziția din Paris a Uniunei Camerilor de Muncă, a decis organizarea unei excursiuni a membrilor Camerilor de muncă din țară la acea expoziție.

Costul participării este de lei 5800 de persoană.

Toți membrii ai Camerelor de muncă pot participa la această excursiune, în care scop vor depune costul participării și actele la Uniunea Camerilor de muncă, București, str. Calomfirescu Nr. 8, cel mai târziu la data de 14 August 1937.

Incurajați industria și comerțul românesc

CUMPARAȚI EFTIN
GEAMURI, oglinzi, rame, cristale și picturi
IOAN PUCHIU
București, Calea Moșilor, 21 — Telefon 344/59

MOBILE Sufragerii cubiste, Studio-uri, Birouri, Dormitoare și Garnituri tapisate de salon
LA GOGU GEORGESCU
Magazin românesc de mobile
Medaliat cu Meritul Comercial și Industrial
București, Str. Bărăției No. 55 și B-dul Maria No. 1. — Tel. 4.73/14

MAGAZINUL DE INCALȚAMINTE
Vasile Vasilescu
București, STR. CAROL No. 46
a mulțumit întotdeauna cerințele marelui și variatului public românesc din Capitală și Provincie cu serviciile sale
Aci se încalță studentul și sportivul, legionarul și premilitarul, bogatul și săracul — toată lumea care dorește să aibă o încălțăminte trainică lucrată cu mult gust și eftină.

VIZITAȚI Ceasornicăria Românească
ANTON PETRAȘINCU
B-dul Elisabeta 41 (vis-a-vis de Liceul Lazăr)

Prietenii legionarilor cari au nevoe de camere la **Carmen-Sylva**
se pot adresa direct la:
„Consumul Legionar” din stațiune
Se găsesc camere între 2000 — 2500 lei.

SPECTACOLE

TEATRE

TEATRUL CARABUȘ: Revista «Electro Cărăbuș».
GRADINA MARCONI (Teatrul Vesel de vară): Fustele dela minister.
GRADINA ARPA (Colos): Compania Toneanu, M-lle Nitouche.
TEATRUL COMOEDIA (premieră): «Om de încredere».

Cinematografe românești

CAPITOL și ROXY: Clubul sinucigașilor cu Robert Montgomery și Rosalind Russell, jurnal și complectare.
ARPA: Grănicerii și Nu mi-am ucis soțul.
DOAMNEI: Echipagiul și Malec răpit de gangsteri.
DICHIU: Căpitanul Ianuarie și Marșul de noapte.
RAHOVA: Nick gentleman detectiv și Frigurile dragostei.
MARCONI: Sublima amintire cu Irene Dune și Patimi încătușate.
MODEL: Avangarda eroilor și Fugara cu Margaret Sullavan.
ATENEUL TEI: Regele femeilor și Uragan în China.
AIDA (grădină și sală): Ramona și Spiritele nopții.
PACHE: Regina Valsului cu Martha Eggert și Rin tin tin salvator.
FLORIDA (sală și grădină): Silvia Scarlett și Copilul și elefantul.
FORUM: Picadilly Jim și Păcatele părinților.
OMNIA: Madame Butterfly și Nopți pariziene.
FEMINA: Stan și Bran aventurieri și Confeti cu Hans Moser.
CITY: Bozambo și O aventură în zori de zi cu Carola Lombard.
CARMEN-SILVA (Kiseleff): Prada și Fox Folliess.
BARCELONA: Prizoniera din junglă Soldați zburători; Să-mi cânți țigane romanța.
LILI: O noapte de groază și trupa de reviste.
DACIA (grădină și sală): Răzvrătita și Călătorie suspectă cu Conrad Veidt.
ȘIC: Desfiguratul și Jean Kepura în Iubesc toate femeile.
REX: Mizerabilii cu Frederich March Holywood Melodi 1937 cu Edie Cantor.

RADIO

Miercuri 4 August 1937

RADIO — ROMANIA
RADIO — BUCUREȘTI

13.10: Concert de prânz — Dansuri populare de pretutindeni (discuri).
14.10: Radio jurnal: Ora. Mersul vremii. Bursa, Știri interne și externe.
14.25: Muzică distractivă (discuri).
15: Ultimele știri.
19: Ora. Mersul vremii.
19.05: Muzică de dans — Jazzul Dinu Șerbănescu, transmisie dela Bazinul Lido.

UNIVERSITATEA RADIO

20: Actualități italiene, de Prof. Alex. Marcu.

ORA DE SOLIȘTI

19.30: Concert de vioară — Al. Theodorescu.
22.10: George Ștefănescu (canto).
22.30: Sport. Radio jurnal.
22.45: Concert de noapte al Orchestrei Radio.
23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză și germană.

S'a prăbușit un avion în drum spre Brașov

Un avion Potez s'a prăbușit eri în apropierea munților fiind în drum spre Brașov.

Aviatorul adjutant Onofrei Petre și mecanicul s'au salvat cu parașutele.

Aparatul a fost complet distrus. Accidentul se datorește lipsei de benzină care printr'un defect al conductei s'a scurs în întregime.

Redobândirea vechilor nume românești pe baza legii din 8 Aprilie 1936

Drept răspuns la articolul publicat în «Universul» din 30 Iulie 1937, prin care se pretinde că acest departament «sabotează» legea redobândirii vechilor nume românești, ministerul justiției ne comunică:

De la 8 Aprilie 1936, dată la care s'a promulgat legea pentru schimbarea numelui și redobândirea vechilor nume românești înstrăinate și până în prezent au sosit spre rezolvare la minister 7920 cereri de redobândire a numelor vechi românești înstrăinate în timpul dominațiunilor străine.

Dintre acestea, 7320 au fost rezolvate și definitiv terminate și se află în curs de rezolvare numai 600 (șase sute) asemenea cereri, dintre cari unele cu acte necomplecte altele neintrând în cadrul legei.

O deosebită atenție trebue avută la rezolvirea acestor cereri, întrucât sunt persoane care caută a adopta această procedură sumară și gratuită a redobândirii cu unicul scop de a eluda textele pentru schimbarea numelui, texte foarte restrictive și cu condițiuni de stagiu.

In asemenea condițiuni, orice persoană de bună credință și dornică de a vedea numele vechi românești redobândite și purtate numai de adevărați români, de acei cari ei sau strămoșii lor le-au pierdut în timpul veacurilor de dominațiuni străine, va recunoaște că nu poate fi vorba nici de «sabotare» nici măcar de neglijență sau indiferență în această privință.

Ministerul, care a elaborat această lege, face o justă și largă aplicațiune, chestiunea națională fiind pe primul plan al preocupărilor sale.

Controlarea operațiunilor cu leii interni și externi

Conferința dela ministerul finanțelor

Eri dimineață s'a ținut la ministerul de finanțe o conferință la care au luat parte d-nii Mircea Cancicov, ministrul finanțelor, Mitiță Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale și Mircea [illegible], secretarul general al departamentului.

S'a examinat chestiunea folosirii leilor interni și externi care se află blocați în băncile din țară.

Rezervele făcute de aceste bănci privitoare la o retragere masivă a leilor din momentul deblocării nu au fost însușite de ministerul de finanțe și Banca Națională pe considerentul că vo[illegible] tuturor leilor interni este prea mică pentru ca o eventuală retragere a lor să provoace prejudicii băncilor.

S'a hotărît ca Banca Națională să dispună printr'un ordin către băncile respective asupra controlului viramentelor și utilizării leilor, în baza legii bancare. Acest control al Băncii Naționale nu va fi decât o evidență statistică a operațiilor cu leii interni și externi.

„Fotocopie”
MARTIN BILINSKY
MAGAZIN CREȘTIN
Developează, mărește, reproduce. Aparate și articole pentru Fotografi amatori.
CALEA VICTORIEI No. 38
(Colț cu Pasajul Majestic)
Telefon No. 434/15.

Curier judiciar

APELUL PARCHETULUI IMPOTRIVA ELIBERARII RAȘELEI WEINTRAUB

Am relatat la această rubrică, escrocheriile făcute de familia — mamă și fiu — Weintraub.

Arestați acum două săptămâni pentru un ingenios gen de escrocherii și trimiși parchetului, pentru Heinrich Weintraub s'a emis mandat de arestare, în timp ce Rachăla Weintraub a fost pusă în libertate după o noapte petrecută în beciurile poliției.

Impotriva eliberării Rașelei Weintraub parchetul a făcut apel la camera de punere sub acuzare, care se judecă astăzi.

JUDECAREA LUI LITMANN S'A AMANAT

Eri a compărut în fața tribunalului corecțional vestitul Sula Litmann, care a dorit o îmbogățire rapidă și ușoară, apucându-se de falsificat dolari.

S'a aprovizionat dela bursa neagră cu o sumă de bancnote de 1 dolar, pe care le transforma într'o sută.

Din lipsă de apărător, tribunalul a amânat judecarea la 31 August crt.

ACTIUNE PUBLICA IMPOTRIVA LUI ZAHARIA DIACONESCU

D. procuror Vulcureanu a deschis eri acțiune publică împotriva caraitului Zaharia Diaconescu, pentru crimă.

In lipsă de altă ocupație, Zaharia cutreiera cârciumile dela periferii, unde în loc de a-și plăti băutura, teroriza pe negustori.

Deunăzi, a ajuns la cârciuma lui «Constantin» din Herăstrău, unde după ce a băut bine, a cerut plata, iar când s'a prezentat băiatul de prăvălie Ion Andrei Marin, l-a înfipt briceagul în piept.

MAGISTRAT ULTRAGIAT

D. judecător Odăgescu, s'a deplasat la Banca Națională, pentru inventarierea averii lăsate de către Gh. L. Schmidt.

Șeful serviciului dela safe-uri însă, în loc să se pună la dispoziția magistratului, l-a insultat apoi s'a ascuns prin birouri, fără măcar să-și spună numele.

In fața acestei situații d. judecător Odăgescu a dresat cuvenitul proces-verbal de ultraj.

JIVCOVICI A FACUT APEL

Jivcovici, mandatarul comunității avrerilor grănicerești din Serbia, a venit în țară cu intenția de a încasa cele 60 mil. consemnate la Casa de depuneri.

La refuzul instituției de a elibera suma în cauză, Jivcovici a cerut să i se recunoască calitatea prin ordonanță prezidențială.

Tribunalul a respins această cerere. In contra acestei respingeri, comunitatea — prin mandatarul său a făcut apel, fixându-i-se termen de judecată la 17 Sept. crt.

UN FALSIFICATOR OSANDIT DEFINITIV

Curtea de apel s. II a judecat eri apelul introdus de bănățeanul Miklos Fabian, contra sentinței tribunalului prin care a fost condamnat la un an închisoare.

Culpa osânditului este punerea în circulație a unui pachet de monede abil falsificate.

După simple desbateri, Fabian a rămas definitiv osândit.

Să se facă dreptate unui om

Ziarul nostru e albia către care se îndreaptă cei obidiți — biciuiți de cnutul mizeriei și svârliți de stăpânire peste bordul vieții. Astfel ieri, ne-a venit la redacție un tânăr de abia târându-și corpul aproape răpus de boală și de foame.

Const. Dobrea fost secretar contabil la spitalul din Turnu Măgurele, obligat la o muncă cari a trecut peste puterile obișnuite ale unui om și a mizeriilor morale și materiale îndurate de pe urma d-lui dr. I. Simionescu șeful Spitalului din Turnu Măgurele. — a trebuit să ajungă pe un pat de spital aici în București. Pre cât am înțeles din actele și dovezile arătate de Const. Dobrea, d. dr. I. Simionescu nu e un om ca toți oamenii. E o fiară. Să arătăm două cazuri. O moașă și o secretară dela spital au fost bătute în cenumărate rânduri până la sânge. Din conținutul declarațiilor se poate constata că una a rămas cu semne pe față. A doua s'a ales cu dantura scoasă.

Iar Const. Dobrea a fost supus la o muncă nemăsurată în afara serviciului și apoi amendat fără motiv de către d. dr. I. Simionescu. D. dr. I. Simionescu se năpustește și mai furios asupra lui Const. Dobrea, fiindcă are de gând, mi se pare, să-și plaseze niște nepoți acolo la spital. Ca s'o curme mai repede cu Const. Dobrea a înaintat și un raport ministerului Sănătății — ticluit așa ca să fie sigur de reușita scopului ce-l urmărește. D. ministru al Sănătății bazat pe raportul d-lui dr. I. Simionescu fiară, a și ordonat scoaterea afară din serviciu a lui Const. Dobrea.

Cerem d-lui ministru al Sănătății să ancheteze cazul lui Const. Dobrea și să ia măsuri împotriva d-lui dr. I. Simionescu de pe urma căruia au suferit atâția.

Spitalul dela Turnu Măgurele nu e gubernia d-lui dr. I. Simionescu.

Iar tânărul Const. Dobrea să fie reintegrat în drepturi așa cum îi dă dreptul legea. Dacă nu la acelaș spital, — fie la orice spital din țara asta.

ULTIMA ORA

In așteptarea Suveranului, partidele politice se pregătesc febril pentru alegeri

Spre o clarificare a situației din sânul partidului liberal.

Soluțiile crizei.

Arătam în numărul nostru de eri că situația politică, rămâne deocamdată tot în aceiași fază a tatonărilor, până la sosirea în țară a Suveranului, cu toate termenele puse atât de categoric acum câteva zile de presa străzii Sărindar.

Data de 15 August fixată de d. Mihalache, înainte de a se fi retras strategic la Slănicul Moldovei, pentru aducerea la putere a partidului național-țărănesc, rămâne și de data aceasta o zi obicinuită ca oricare alta, în care nu se va serba decât, așa cum este datina la noi, ziua marinei.

D. DINU BRATIANU

Evident că cercurile guvernamentale sunt pregătite pentru orice surpriză, ceva mai mult se pare că însuși d. Tătărăscu intenționează a propune M. S. Regelui clarificarea situației politice.

Și totuși, unele cercuri liberale păstrează un oarecare optimism, încredințate că, oricare ar fi soluția asupra căreia se va opri Suveranul, guvernul va mai rămâne în orice caz până la începutul lunei Octombrie.

OBIECTUL INTREVEDERII TATARASCU — DINU BRATIANU

Consfătuirea dintre șeful guvernului și d. Dinu Brătianu s'a terminat ca deobiceiu printr'un perfect acord oficial și în realitate prin obicinuitele divergențe de păreri pe chestiunea retragerii regimului.

In orice caz întrevederea de eri a avut un rezultat practic, soluționându-se o parte din chestiunile cari au frământat unele organizații din Oltenia, Muntenia și Ardeal.

Aci d. Tătărăscu a obținut victoria deplină reușind să înlocuiască la Dolj pe d. Neamțu prin fratele d-sale d. Emanoil Tătărăscu și să determine pe d. Dinu Brătianu de a reveni asupra primelor dispozițiuni privind organizația de Alba, unde d. Valer Pop era înlocuit prin d. Valer Roman, lăsându-se la latitudinea forurilor statutare din județ, alegerea noului șef.

Pentru șefia organizației de Tighina este desemnat provizoriu d. col. Brătescu, unul dintre fruntașii hașiști în locul d-lui Văleanu, fostul șef al organizației. In privința organizațiilor dela Ilfov și Brăila, unde s'au dat cele mai crâncene lupte intestine d-nii Tătărăscu și Dinu Brătianu s'au oprit la o soluție de mijloc: înlocuirea d-lor Dobanțu și Leonte Moldovanu prin însăși persoana președintelui partidului. La Ilfov va fi ales un singur vicepreședinte, iar la Brăila trei. Pentru alegerea șefului de organizație la Argeș, se va proceda la fel ca în Alba, lăsându-se libertatea forurilor statutare de a-și alege președintele, care se pare că va fi d. Costel Zamfirescu, raportorul general al Bugetului.

Neînțelegerea dintre d. Tătărăscu și președintele partidului liberal a rămas tot problema retragerii regimului în opoziție, pe care d. Dinu Brătianu o cere categoric, în timp ce președintele consiliului, care se pare că întrevede o posibilitate a prelungirii guvernării, opinează că totul atârnă de voința Suveranului a cărei hotărîre o așteaptă să se producă mai întâiu.

SOLUȚIILE SUCCESIUNII

După interviewul pe care d. Vaida l-a acordat acum câteva zile presei românești la Valea Seacă, ziarele din strada Sărindar au renunțat să mai dea sfaturi fostului președinte de consiliu pentru o colaborare la guvern cu d. Mihalache.

«O înțelegere între d-nii Vaida și Mihalache nu mai este posibilă» înregistrează abia eri ziarul «Lupta», în timp ce «Adevărul» trece sub tăcere semnificația declarațiilor d-lui Vaida-Voevod.

Cu toate sforțările cari se mai fac în prezent, pentru o apropiere Vaida-Mihalache, (sunt unii cari mai speră în așa ceva) faptul nu mai poate fi posibil, după categoricele declarații ale președintelui Frontului Românesc.

Partidul național - țărănesc, cu toată campania de denigrare pe care a început-o în străinătate împotriva guvernului și a dreptei românești, și-a micșorat aproape către zero, ori ce șansă de a putea prelua succesiunea.

Rămân doar două soluții în picioare, din care prima

D. GH. TATARESCU

este foarte puțin probabilă, dar totuși o înregistrăm: o prelungire a guvernării liberale sau un cabinet Al. Vaida Voevod!

Tertium non datur.

STILEX

Arestarea lui Bela Kuhn se confirmă

BERLIN, 3 (Rador). — Agenția D. N. B. anunță din Moscova:

Din cercuri bine informate se confirmă știrea despre arestarea lui Bela Kuhn, fostul dictator comunist al Ungariei.

Arestarea s'a produs acum câteva săptămâni.

*

Guvernul naționalist al Egiptului

CAIRO 3 (Rador). — Regele Faruk a aprobat lista noului guvern, cu Nahas Pașa la Președinția Consiliului și la Interne și cu d. Wasefpa Haghati la Afacerile Străine.

Toți miniștrii noului cabinet sunt membrii ai partidului naționalist (wafd). Se remarcă lipsa din guvern a lui Nohrash Pașa, fost ministru al Comunicațiilor, care era până acum unul din principalii consilieri ai lui Nahas Pașa. Ziarele vorbesc despre existența unei adânci neînțelegeri între Nahas Pașa și fostul său colaborator.

*

Tulburări antisemite în Silezia

BRESLAU, 3 (Rador). — Tulburări antisemite s'au produs de curând la Beuthen, Hindenburg, Ratibor și în alte orașe din Silezia.

In noaptea de 29 spre 30 Iulie, vitrinele și firmele evreești din Ratibor au fost au fost mâjite cu Ratibor au fost mânjite cu vopsele și acoperite de inscripții ostile.

Situația în Extremul Orient

Japonia contra bolșevizării Chinei

Relațiile diplomatice au fost rupte. Japonia respinge protestul Moscovei. China pentru continuarea războiului

TOKIO, 3. (Rador). — Un reprezentant autorizat al ministerului apărării naționale, a dat astăzi următoarele precizări cu privire la atacul pe care l-a suferit consulatul sovietic din Tientsin:

După rapoartele primite la ministerul apărării naționale, atacul acesta este opera unor fasciști ruși bine cunoscuți. Autoritățile japoneze cunosc numele tuturor vinovaților.

Reprezentantul ministerului apărării naționale, a adăugat:

„Armata japoneză nu a participat în niciun caz la acest atac. Cu toate că suntem absolut adversari ai bolșevizării Chinei de Nord, ținem totuși în mod deosebit să evităm orice complicații cu puterile străine".

Sovietele instigă în conflictul Chino-Japonez

TOKIO 3 (Rador). — Un reprezentant al ministerului afacerilor străine a dat corespondentului agenției Havas următoarele precizări în legătură cu agresiunea suferită de consulatul sovietic din Tientsin:

Din informațiile primite de minister la 26 Iulie, rezultă că d. Okamoto, consulul general al Japoniei la Shanghai, s'a dus la ambasada sovietică pentru a o informa că, după unele svonuri, o agresiune a rușilor albi împotriva ambasadei sovietice ar fi posibilă. Svonurile acestea n'au fost confirmate de fapte; dar coincidența lor cu atacul săvârșit asupra consulatului sovietic dela Tientsin este considerată ca o dovadă că anumiți agenți sovietici caută să amestece Japonia în această afacere.

ZIARIȘTI CHINEZI ARESTAȚI LA PEKING

SHANGHAI, 3 (Rador). — Autoritățile japoneze continuă cu arestarea de ziariști chinezi la Peking.

Ieri au fost arestați [illegible] ai personalului Agenției Telegrafice Chineze «Central News».

EVACUAREA TUTUROR CHINEZILOR DIN JAPONIA

NANKING 3 (Rador). — Un consiliu de miniștri restrâns a discutat azi dimineață chestiunea evacuării tuturor cetățenilor chinezi din Japonia.

Japonia respinge protestul Moscovei

TOKIO, 3 (Rador). — Insărcinatul cu afaceri al Uniunii Sovietelor a transmis unui funcționar al ministerului de externe nota guvernului din Moscova prin care se protestează contra atacului dat asupra consulatului sovietic din Tientsin.

Agenția Domei anunță că viceministrul de externe al Japoniei, care a primit apoi pe însărcinatul cu afaceri sovietic a respins nota de protest.

Vice-ministrul a subliniat că incidentul este un episod al luptei dintre rușii albi și rușii roșii din China, și că prin urmare el nu privește Japonia.

El a adăogat că afirmația conținută în nota sovietică, pretinzând că la atac ar fi participat și soldați japonezi, constitue o insultă intolerabilă la adresa armatei japoneze.

Supuși japonezi, victimele boicotului chinezilor

Numeroși refugiați sosesc la Hangkeu și Shanghai

TOKIO 4 (Rador). — Situația turbure din China amenință din ce în ce mai mult interesele și viața supușilor japonezi aflați în această țară.

In ținutul văii fluviului Yangste interesele japonezilor sunt periclitate din cauza boicotului chinez și a aplicării moratoriului pentru creanțele japoneze.

Supușii japonezi evacuiază interiorul Chinei, refugiindu-se la Hangkeu și Shanghai.

Pe de altă parte șefii armatei roșii chineze continuă să sosească la Nanking pentru a stabili planul de luptă în cazul unui conflict general cu Japonia.

*

NANKING 4 (Rador). — Ingrijorați de situația actuală, supușii japonezi caută să se adăpostească în concesiunile internaționale, iar alții pleacă în Japonia.

Ministrul de Externe a avut o consfătuire cu ministrul Comunicațiilor și cu ministrul Finanțelor pentru a se examina măsurile menite să asigure protecția supușilor chinezi din Japonia, cari vor fi concentrați la Yokohama, Nagasaki și eventual repatriați.

*

Ciclon la Shanghai

SHANGHAI, 3 (Rador). — Un ciclon de intensitate extraordinară s'a abătut la miezul nopții asupra orașului, omorînd 11 oameni și rănind grav 26.

Acoperișurile a numeroase clădiri au fost smulse. Clădiri întregi s'au prăbușit. Mii de geamuri s'au [illegible] și pe multe străzi nu se poate circula din cauză că arborii de pe trotoare au fost smulși din rădăcini și aruncați în mijlocul străzilor.

In mai multe locuri s'au rupt firele electrice, mai multe persoane fiind electrocutate. Vântul avea o intensitate atât de mare încât trecătorii erau luați literalmente pe sus și aruncați la mari distanțe.

Ciclonul a fost însoțit de o ploaie torențială, care a produs inundații în cartierele joase.

Relațiile anglo-italiene

Comentariile presei engleze și italiene cu privire la mesagiile celor doi primi miniștri

ROMA 3 (Rador). — Agenția Stefani semnalează din Londra că toată presa engleză nu se ocupă decât de destinderea raporturilor anglo-italiene, în urma schimbului de mesagii ce a avut loc între d-nii Mussolini și Chamberlain și după întrevederile Chamberlain — Grandi și Ciano — Drumond. Comentariile presei britanice sunt rezumate în felul următor de Agenția Stefani:

«Daily Express» arată că sosirea mesagiului adresat de d. Mussolini d-lui Chamberlain, în momentul când primul-ministru britanic se pregătea să plece în Scoția pentru a-și petrece week-endul, a fost un eveniment senzațional. Când dela ambasada Italiei s'a telefonat la Chequers, unde se afla primul-ministru, și s'a întrebat dacă ambasadorul Italiei ar putea să vadă pe d. Chamberlain înainte de plecarea sa în Scoția, acesta s'a grăbit să răspundă afirmativ, cu toate că dăduse ordine să nu fie deranjat pentru niciun motiv. Intrevederea celor doi oameni de stat a durat 40 de minute și s'a desfășurat la reședința din Londra a primului-ministru.

«Times» subliniază faptul că răspunsul Ducelui, remis de contele Grandi d-lui Chamberlain, este redactat în termeni foarte amicali. Ducele exprimă nu numai regretul său că raporturile italo-engleze au putut fi tulburate, dar și speranța că o clarificare generală va putea interveni în viitorul cel mai apropiat.

AMELIORAREA RAPORTURILOR DINTRE CELE DOUA ȚARI

«Daily Mail» precizează că după ce mesagiul d-lui Mussolini a fost remis d-lui Chamberlain, acesta a declarat d-lui Grandi că plecarea sa în Scoția nu-l va împiedeca de a se ține într'un contact neîntrerupt cu Londra și de a discuta în orice clipă planurile eventuale pentru ameliorarea raporturilor între cele două țări. «Daily Mail» adaugă că Anglia a și examinat chestiunea recunoașterei imperiului italian al Etiopiei, care este o condițiune esențială a apropierei italo-engleze, și că guvernul din Londra este gata să facă demersul decisiv în acest sens la viitoarea reuniune a Adunării Societății Națiunilor.

«Daily Telegraph» constată cu satisfacție că politica externă a guvernului Chamberlain acționează mai prompt decât aceea a guvernului Baldwin și se străduiește să redea pacea Europei, punând bazele unui nou acord între marile puteri occidentale, acord care ar da tuturor statelor o senzație de securitate și ar ține seamă de aspirațiile legitime ale statelor care se găsesc încă sub impresia nedreptăților suferite.

Ziarele engleze înregistrează deasemenea cu cea mai vie satisfacție — încheie Agenția Stefani — reluarea raporturilor ziaristice normale între Italia și Anglia, fapt care nu va putea decât să favorizeze destinderea și apropierea între aceste două țări.

PRECIZARILE PRESEI ITALIENE

ROMA 3 (Rador). — Agenția Havas transmite:

In cercurile autorizate nu se face nici-o declarație în legătură cu schimbul de scrisori dintre d-nii Mussolini și Chamberlain, care pare mai degrabă un gest menit să deschidă o eră de bună înțelegere, decât să înceapă negocieri propriu zise.

Se crede în general că termenii scrisorilor schimbate s'au menținut vagi și că, deși s'a subliniat necesitatea reînoirii amiciției, cei doi bărbați de stat nu au precizat bazele pe care urmează să se refacă această amiciție.

Pe de altă parte, se acordă o mare importanță conversațiilor dintre d-nii Grandi și Chamberlain, care sunt considerate ca punct de plecare al unor negocieri în al căror succes se speră.

In atenția cetitorilor noștri

Numărul de Sâmbătă al «BUNEI VESTIRI», e consacrat în întregime problemei muncitorești în genere și muncitorimii românești în general.

Semnează studii și articole, d-nii inginer GH. CLIME, profesor MIHAIL MANOILESCU, MIHAIL POLIHRONIADE, ION VICTOR VOJEN, ALEX. CONSTANT, VALERIU CARDU.

Apoi un reportagiu de mare actualitate asupra soartei muncitorilor sub feluritele regimuri sociale și politice cari stăpânesc astăzi lumea: Capitalism, bolșevism, fascism și național socialism, reportagiu însoțit de două tablouri sinoptice. In sfârșit, numeroase clișee și informațiuni privind viața muncitorească.

Numărul acesta special va apare în opt pagini mari, la orele obișnuite.

Vaticanul va numi un reprezentant oficial pe lângă generalul Franco

ROMA 4 (Rador). — Corespondentul Agenției Havas transmite:

Circulă svonul neconfirmat încă, că un reprezentant oficial ar urma să fie numit de Vatican pe lângă generalul Franco.

Unele persoane au pronunțat chiar numele monseniorului Antoniutti, actual delegat apostolic în Albania.

Se știe că Vaticanul întreținea deja raporturi neoficiale cu guvernul naționalist spaniol, însă nimic nu a lăsat să se întrevadă până acum că s'ar fi produs o schimbare în starea de lucruri existentă.

SALAMANCA 4 (Rador). — Corespondentul Agenției Havas transmite:

O notă a cabinetului diplomatic al guvernului naționalist anunță că cu ocazia vizitei monseniorului Antoniutti, venit la Salamanca săptămâna trecută pentru a prezenta omagii generalului Franco, s'a decis să se acorde titlul de reprezentant diplomatic oficial, în calitate de însărcinat cu Afaceri, d-lui Pablo Churnuca, ministru plenipotențiar care va representa Spania naționalistă pe lângă Secretariatul Vaticanului.

Mausoleul lui Nicolae Filipescu

— Explicație către cititori —

Am fost singurul ziar românesc, din cele puține existente astăzi, care am arătat starea jalnică a mormântului marelui patriot NICOLAE FILIPESCU. Apoi, plecând dela această constatare, am găsit de cuviință că rămășițele pământești ale unuia din cei mai vajnici luptători pentru realizarea unității politice a națiunii noastre, menită să se odihnească într'un mausoleu în Capitala României Mari, nu într'un mormânt copleșit de buruieni. Și în consecință am deschis în acest scop o subscripție publică, la care am contribuit noi cei dintâiu, din modestele noastre resurse.

Cenzura a găsit însă cu cale să interzică această subscripție. Și, după cum lesne se poate înțelege, neputând să discutăm motivele cari au determinat-o să ia această măsură, ne mulțumim ca s'o aducem aci la cunoștința cetitorilor, ca să se știe că încetarea subscrierilor s'a produs din motive cu totul independente de voința și dorința noastră.

Natural, noi rămânem mai departe încredințați că națiunea românească datorește un mausoleu lui Nicolae Filipescu. Și, mai mult de cât atât, CA MARELE DISPARUT IL VA AVEA!

Serbările restaurației din Grecia

ATENA 4 (Rador). — Cu ocazia aniversării zilei de 4 August, d. Metaxas șeful guvernului elen a adresat poporului un mesagiu prin care subliniază importanța schimbării politice intervenită la 4 August sub egida Suveranului Greciei.

D. Metaxas amintește situația precară în care se găsea Grecia în ajunul acestei schimbări, mai ales în ceiace privește temerile și nesiguranța față de ceiace rezerva viitorul.

Mesagiul primului ministru relevă marea operă de consolidare realizată până acum în toate domeniile vieții economice, administrative, sociale și pentru reorganizarea apărării naționale.

«Grecia de azi, declară mesagiul, este stimată de străinătate și poate să ducă politica sa externă, care este în mod exclusiv de pace și menținerea integrității păcii. Aliații noștrii acordă întreaga lor încredere Greciei, alianțele fiind azi de neclintit fiindcă aliații au căpătat convingerea că Grecia este un factor puternic, capabil să-și îndeplinească obligațiile sale. Cuvântul nostru de ordine este: muncă, ordine și disciplină».

In concluzie, primul ministru exprimă poporului recunoștința sa pentru sprijinul pe care i l-a dat din primele clipe și pe care continuă să i-l dea pentru a putea duce la bun sfârșit acțiunea pentru refacerea națiunei elene, cu concursul poporului.

Autoritățile italiene din Tientsin, dau ajutor răniților și înfometaților Chinei

SHANGHAI 4 (Rador). — Agenția chineză «Central News» anunță că un reprezentant autorizat al ambasadei italiene din Nanking a desmințit formal știrea că autoritățile italiene din concesiunea italiană din Tientsin ar fi dat japonezilor autorizația de a arunca o punte peste râul Hai-ho.

Locul unde s'a aruncat această punte se află sub jurisdicție chineză și podul nu atinge concesiunea italiană.

Intrucât, în concesiunea italiană s'au îngrămădit numeroase persoane străine, printre care și mulți chinezi, autoritățile concesiunei italiene n'au mai putut permite venirea altor chinezi spre a nu se provoca foamete din lipsa alimentelor.

Autoritățile italiene din Tientsin au luat măsuri pentru ca soldații chinezi răniți să fie îngrijiți gratuit de medicii italieni din concesiunea italiană și de spitalele italiene.

Răsboiul din Spania

Comunicat oficial naționalist

SALAMANCA 4 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

Comunicatul oficial al Marelui Cartier naționalist arată că pe frontul Asturii naționaliștii au ocupat prin surprindere câteva poziții inamice.

In cursul lunii Iulie aviația naționalistă a doborît 111 avioane inamice. Alte 30 avioane republicane se crede că au fost și ele doborite, însă nu există siguranță.

Naționaliștii au pierdut în luna Iulie numai 11 avioane.

Puternic bombardament asupra Madridului

MADRID 4 (Rador). — Bombardamentul deslănțuit de naționaliști asupra capitalei astănoapte la ora 0 și 40 a fost de o violență extraordinară. Sunt luni de zile de când Madridul nu a fost bombardat cu atâta intensitate.

Timp de ore întregi, o adevărată ploaie de bombe a căzut asupra orașului. In cartierele centrale, cădeau și explodau câte 15 până la 20 bombe pe minut.

Numărătoarea victimelor nu s'a făcut încă, dar se crede că numărul lor este foarte mare.

TIPARUL INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A., STR. ING. ANGHEL SALIGNY Nr. 2. TELEF. 3.26.68 — Redactor responsabil, V. OLANIUC STERE